

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

SPIRITUL COLABORĂRII

S trăvechi relații, cu o incontestabilă și largă rezonanță în istoria culturii și civilizației, aduc în prim plan numele a două țări, România și Grecia, și constituie un bun motiv de reflecție pentru tot ceea ce înseamnă azi, în lumea contemporană, o politică activă a colaborării și înțelegerii, a conlucrării pe multiple planuri în viața internațională. Aceste relații au cunoscut în ultimii ani o evoluție mereu ascendentă și se bucură de o atenție specială dacă ne gândim la timpul și problematica în care sînt plasate ele, prăgind, în lumina unor cunoscute inițiative, transformarea acestei părți de lume — a Balcanilor, — într-o zonă a înțelegerii, lipsită de arme de distrugere și putînd constitui prin aceasta o experiență care, pe planul umanității, ar putea fi deosebit de revelatoare. În cultura cel puțin, temerile acestei înțepinderi și a îndelungată și statornică susținere iar civilizația spiritului dătează mult acestor locuri din care se scoot mereu la iveală și se amintesc străluciri care nu apun. Astfel încît, în răsfîngerea ei politică, această construcție care se numește înțelegerea și pacea poartă implicit și pe cea istorică și artistică, a culturii care o întregeste și o propulsează printr-un mare valori ale existenței contemporane.

mai bună și mai dreaptă pe planeta noastră. „Nu considerăm că atât economia românească, spunea președintele României, cît și cea grecească dispun de posibilități pentru o conlucrare mult mai largă — pentru cooperare în producție, pentru colaborare tehnico-stiințifică — și trebuie să acționăm în așa fel încît relațiile noastre economice și în alte domenii să se ridice la un nivel cît mai înalt.

„Intr-adevăr, subliniază în răspunsul său primul ministru al Republicii Elene, putem să salutăm faptul că am creat asemenea relații între țările noastre, între popoarele noastre încît sînt de invitat și cred, domnule președinte, că procedînd astfel, am adus o contribuție importantă la realizarea unui climat de destindere și pace în Balcani.” Și mai departe, ca un omagiu adus personalității celui care ne conduce și de numele cărui se leagă azi însăși identitatea noastră ca țară și popor, pe calea progresului multilateral, iată și o altă apreciere a distinsului oaspete: **importanta dumneaostă contribuție la lupta pentru destindere, pentru pace, pentru reducerea înarmărilor și în primul rînd a înarmărilor nucleare, lupta dumneaostă pe toate meridianele lumii pentru o nouă ordine economică v-au consacrat drept una dintre cele mai importante personalități ale epocii noastre. Pentru că intr-adevăr, astăzi, România, care deși nu este o țară mare ca populație, deține o poziție foarte importantă pe plan internațional.** Este cuprins aici, în aceste cuvinte, un adevăr categoric care poate sta emblematice în capătul multora dintre referințele care se fac la istoria ultimilor ani și pe care îl reamintim în datele propriilor noastre vieți. Demersurile consecutive ale României pe calea construcției păcii și a colaborării internaționale primesc, odată cu timpul, noi recunoașteri și se bucură de o viață prețioasă în lumea contemporană. Fapt care, deosebit de semnificativ și cu acea rezonanță profundă pe care i-o dau deopotrivă tradiția și actualitatea, poate fi constatată și acum, cu prilejul acestui eveniment în cronică raporturilor româno-elene, un capitol nou care s-a scris și a cărui valoare va fi probată, indiscutabil, de noi rezultate în viitor.

Un moment semnificativ al acestui întreg trilect istoric și, de bună seamă, un moment de mare încercătură politică și socială în cronică raporturilor româno-elene îl reprezintă vizita pe care a întreprins-o în țara noastră primul ministru Andreas Papandreu la invitația președintelui României, Iovăniș Nicolae Ceaușescu. Conștientizarea înțelegerii și documentele semnate cu acest prilej consacrate bulele raporturilor dintre cele două țări și popoare și consacra noi măsuri, noi posibilități de a împăria relațiilor noastre un curs mereu ascendent, în interes reciproc.

Politică României este bine cunoscută în acest sens cum bine cunoscut este și arhitectul ei, președintele Nicolae Ceaușescu, prin vocea și spiritul cărui ne pronunțăm ferm pentru relații internaționale bazate pe principiile depline egalități în drepturi, ale respectului independenței și suveranității, în consens cu numele păcii, pentru o lume

Luceafărul

IN ACEST NUMĂR

- Proză de Ion Ţugul ● Poezii de Ilarie Hinoveanu
- Ștefan Mitroi ● Radu Felix ● Cronică literară ● Cartea de debut ● Viața cărților ● „Înțelegera” de Gheorghe Pîitș ● O istorie în imagini a literaturii române contemporane ● Numele poetului de Cezar Ivănescu ● Repere de Aurel-Dragoș Munteanu

«ARHITECTURA BOBULUI DE GRÎU»

Memorabilă în simplitatea și patetismul ei declarativă lui Fănuș Neagu: „starea mea fundamentală e aceea de țărăni”. Cuvinte care, prin forța lor de a sintetiza un adevăr intrinsec, de a tălmăci esența unei civilizații de tip arhaic, pot fi săpate pe friza oricărei conștiințe românești. Sufletul nostru oriînd tulburat, în fața puterilor în ipostază de boabe” devine ei însuși un ferment al gliei, o emanție a cărei muzicalitate se răstîrce amply și tulburător într-o dimensiune ontologică. Ait de intens evoca noastră ruralitate nu înseamnă doar un adevăr istoric de necontestat ci și elementul primordial din alchimia subiectivă a sufletului românesc. Grădina Eutopia

e în acest sens nu doar un spațiu de creație, un topos liric, ci deopotrivă emblema unei stări etnice tutelare. De aceea, înțelegerea lumea satului nu poate avea decît forma unică a reveriei originilor: Ceea ce implică în același timp siguranță, energie, sensibilitate, rațiune — echilibru. Bobul de grâu se reflectă în conștiință cu valoarea heraldică de centru al unei civilizații ancestrale. A descrie „arhitectura bobului de grâu” înseamnă a descrie în primul rînd un peisaj sufletesc de maximă generalitate — dar cit de puternic individualizat. Este unul dintre motivele care au stat la baza alcătuirii antologiei intitulate **Arhitectura bobului de grâu**, publicată de Editura Cartea Românească cu prilejul împlinirii a 20 de ani de agricultură socialistă. Autorul ei, Corneliu Popescu, a ales cu gust și desăvîrșită precizie editorială texte semnate de scri-

Costin Tuchilă

Continuare în pag. a 7-a

Gheorghe Suciu

Continuare în pag. a 6-a

Mihai Coman

Continuare în pag. a 5-a

AMINTIREA STRABUNILOR — pictură de Sabin Bălașa (Din expoziția de la Muzeul de Artă)

CRONICA EDITIILOR

Scrisori către Hasdeu (III)

editorii găsec nouă categorii de emitenți: „I. savanți români și străini, mai ales filologi, lingviști și istorici... 8. anonimi, pasionați de istorie și lingvistică; 9. academiile și societăți științifice... Bineînțeles, categoriile sînt laxe, mai pot fi invocate și altele, grăitor rămîine faptul, cum am mai spus, că Hasdeu a fost „împresurat” din toate părțile, fie ca medii culturale, fie ca meridian geografice. Pe drept cuvînt, editorii puntează arealele geografice din care provin emitenții: „Aria națională și internațională a corespondenților cuprinde toate provinciile românești și mai toate țările Europei. Există cîteva scrisori sosite și din Statele Unite ale Americii. B. P. Hasdeu fiind ales (în 1890 — din altă sursă: 1895, n.m.) membru de onoare al Academiei din New York.” (Dar și al Societății neolingvistice americane din Baltimore după aceeași sursă). Iată de ce este dificil să te descurci în acest hățis epistolar și de aceea trimitem cititorul la studiu introductiv al lui A.I.

Sandulescu, care ne dă o bună orientare, chiar dacă uneori parcimonioasă. În ce ne privește, am avut o experiență anterioară ne exprimăm doar cîteva impresii. Poate nici un alt scriitor român nu are un arbore genealogic ait de încercat și încreut cum este acela al lui B. P. Hasdeu — în ciuda faptului că au fost mai multe tentative de a-l limpezii. A făcut-o tatăl lui, Alexandru, a făcut-o unchiul lui, Boleslav, a făcut-o... Aron Pammul precum și alții și chiar savanții însuși. Din ceea ce ne dau scrisorile din acest volum, 12 de la tată, 9 de la unchi, ne dăm seama că neamul hasdeulilor au ceva din surpările persoanelor dostoevskiene. Bunăoară, tatăl — după mărturisirile din corespondență — ne apare ca un om îmbătrînit înainte de vreme, înfiort deseori de gânduri mărețe și de căntii sfîșietoare, dormic să vină în țară (era membru al Academiei române), posesor al unei biblioteci cînd de „mai mult de 2000 de volume”, cînd de „pînă la 4000 de volume” și cînd „peste 4000”, orfotios pînă peste poate de stîrpea nobilă și veche a familiei sale, adresîndu-i-se fiului, mai ales cu expresia „prietenule Todea” și prevăzîndu-i acestuia un destin de excepție (poate și ca o consolare că el însuși a risipit în van marelui calități cu care a fost dotat): „Da, dragul meu Todea, înainte-ți ai un drum larg deschis și un fel de instinct inspirat îmi prevestește că vei atinge deoarte și sus, pînă ce soarta acesăși pentru toți oamenii — îți va striga: **Nee plus ultra!** Eu sînt deja gata să mă duc de pe lumea asta, dar nădăjduesc că bunul Dumnezeu îmi va îngădui să mă văd cum prin tine va re-

UN BANDAC

S e vezi un bandac: pe ochiul de geam al casei noastre din coplărie, cel din spate, să ne uităm ce latră ciinele noșii! De-o îngrijorare că se face înălțur frig, de neîncredere în ce-i afară! Un bandac să vezi: pe geamul cel mare, al casei noastre, ca fața la izlazul viscolite, la cîmpurile cîmpului de zăpadă: am avut semnele cerului: albastrul l-a fost deochiat și s-a schimbat de-odată... Îngrijorată-vă, cei de-afară, cei din ogrăzile omului; să vă puneți la adăpost; cei dinlăuntru acoperiți, trageți limbă voi plăpînde și toate cele în care musturile mai zburdă! Cit despre cele cu apă, dumnezeu să le opere; că omul să se dea la o parte; Un bandac; de prăcă mama să se uite-n zori, să vadă ce-a fost azi-noapte, și neputînd vedea, apropiat-s-a de geam, a suflat, a șters cu palma: gheața n-a biruit-o, dar sticla s-a limpezii.

Zugrăvie; un bandac: de la pragul ochiului pînă pe prîpa zării, ninsoare; verde-albastră troleiere, albastră-albă-năpezire; verdele, cît a rîmas, de la grîul bine răsărit îmi pare, de la ierburile neplăcute se străvede, stră străvede prin ninsoarea de zi-noapte; Albastrul, cît mai este, i cerul tulburat; ca o apă multă, amorțită, ca un fluviu ce-a fost iute, dar acum l-a împiedicat: aruncă-n el finețe de lină albă, pășuni de mătase, stoguri de-un bumbac verzui; ar merge apa, dar o țin aceste moi baraje, de-o mustesc și-o zac. Dar pămîntul din bandac? Nu mai e cărare, că-i nălțime de zăpadă, drumul nu se știe, că-i lățime de ninsoare. Undeva departe, ca aproape foarte;

Ion Gheorghe

Continuare în pag. a 5-a

FILOZOFIE ȘI MIT

S trăbînd lucrarea lui Gh. Vlăduțescu, **Filosofia legendelor cosmogonice românești**, cititorul are, în finalul lecturii, gustul neîmplinirii, fără a trăi însă sentimentul eșecului. Nu este o carte ratată, nu e o carte lipsită de interes! Dar e asemenea unei săceți care nu și-a atins ținta. Aceasta nu înseamnă că nu a fost bine trasă, că arcul nu a fost suficient de încordat cîră n-a avut deosebită putere; aceasta înseamnă doar că în ciuda acestor calități, ba chiar cu deplină vigoare, ea a trecut pe lîngă țintă.

Titlul cărții este „Filosofia legendelor cosmogonice românești”. Ne-am fi așteptat deci la o prezentare a elementelor de filozofie incipientă ce se găsec răspîndite de-a lungul nenumăratelor creații de acest fel, rod ait al gândirii iscoditoare a poporului român, cît și a imaginației sale bogate și debordante. Un asemenea eseu s-ar fi înscris în tradiția unor studii analize care au vizat „filosofia” ascunsă în mitologiile popoarelor antice, din India și pînă în Mediterana. E vorba, de fapt, de o „protofilozofie”, adică de primele încercări ale omului de a da seama, cu ajutorul rațiunii, de mecanismele lumii ce-l înconjoară, fapt care, mai devreme sau mai tîrziu, trebuie să conducă la reducerea multiplicității fenomenelor reale la un număr restrîns de principii și categorii esențiale.

După cum spuneam, Gh. Vlăduțescu își asumă o asemenea perspectivă și își propune un asemenea fel, dar nu reușește să le finalizeze. Astfel, autorul afirmă, pe bună dreptate: „Nu cred că trebuie să admirăm folclorul doar pentru a fi creat Miorita sau Mesterul Manole, Tînerete fără bătrînețe și viață fără de moarte sau proverbele, ci și pentru filozofia și știința pe care o depozitează. Există o astronomie, o biologie, o medicină, o fizică etc. Fantaziste s-ar putea zice la o superficială judecare, dar, la una mai aplicată, realiste în fondul lor” (p. 61). Și, implicit, o filozofie! Dar care e ea?

În descifrarea acesteia, autorul investighează legendele cosmogonice, căutînd, după modelul filozofiei presocratice, valorile pe care le au apa, aerul, focul și pămîntul. Adică elementele esențiale, cele de la care pornind se pot con-

În pag. 3

L-AM CUNOSCUT PE CĂLINESCU

REMEMORĂRI

e seară, în grădina orumată se purtă tri-coși rod cotoare de varză ciulind urechile, ascuțit nemiscate. Aud zlopotul vîntului tînguindu-se undeva departe și-n podul străvechi al casei de lemn, unde poamește porumbul de frig, pisica bătrîna a făcut azi-noapte trei pui ca trei ghembe albe de lină fără nici o formă. Aici, departe de orice farmăc al orasului, liniștea înflorește în merii posaci și o atîta tăcere că aud făcîndă candelă pipînd sub fotografa tatălui meu mort în război. Sînt singur și aș vrea să scriu un poem despre viață, un cîntec de dor dezbrătat de toate artificiile poetice, un cîntec pur, ca un prunc, o nsiere elementară ca toate marile frumuseți ale lumii. Mama a plecat de acasă în vecini, zburîndu-se tăcută, să nu-mi sperie inspirata cu umbra ei neclintită profîl-

ACASĂ

du-se pe perete ca o statule bizară. Mă tem de nîrte, de liniștea care urcă în jur și se catără ca o federă vie pe trupul meu sufocîndu-mă, de vîntul care mișca geamul fragil zgîlîndu-l, ca și cum cineva din afară m-ar implora să-i deschid. Mă ridic de la masă nervos, urc scările podului cu lampa în mîna, caut în cotoanele întunecoase cuteculul pisicii care-a adus azi-noapte pe lume trei pui, azi-noapte cînd se lăsase cu ger și cînd vîntul zgîlîia pomii din rădăcini. Iată-o, blînda, întoarșă că o tură neagră în jurul puilor albi care dorm în căldura pîntecului cu țigete rozee în gură. Pisica mă privește cu ochii ei ca două triunghiuri de foc și miună neînțeleas, cu dutoșie. Pe biann e roasă de vreme neaua strecurată prin crăpă-

Mircea Micu

Continuare în pag. a 6-a

Istorie literară și metodolatrie

—cîteva paradoxuri—

ATITUDINI

a tit de discutata istorie călînesciană, redusă recent la lumina și repusă în circulație, prilejuește — alături de euforismul inevitabil unui asemenea eveniment editorial — și constatări mai puțin festive. Ele vin de fapt în prelunțarea celor care au ocupat, cu intermitențe, scena interesului ultimului deceniu literar și privesc posibilitatea scrierii unei Istorii a Literaturii contemporane, teren „minat”, supus pefacțiilor, inhibînd multe energii.

E de observat înții (pentru cadrul în care dorim să angajăm discuția) că însăși istoria lui Călinescu, în această a doua ediție, în pofda pefacțiilor nu și-a modificat viziunea. Călinescu a scris-o și rescris-o, ștînd că e perfectibilă dar adaosurile (vroite chiar de autor) respectă vechiul tablu axiologic, spulberînd acum cînd cartea a apărut (și dispărut!) spaima de modificări profanatoare și sacralitatea textului. Vrem a spune că acest travaliu al rescrierii ei intra de fapt în conflict cu adulația care a înconjurat-o și care o „ingheta” la înfățișarea ei princeps, revizuirile maclînd — după unele voci — un monument literar.

Ce a însemnat și continuă să însemne această inegalabilă Istorie, e inutil a mai discuta. Ea urmește în continuare prin capacitatea de a vedea, retina criticului scuturîndu-se de obsesile provincialitate ale unei literaturi „complexate”, căutîndu-și în exterior controale de omologare culturală. Călinescianismul este, din acest punct de vedere și astfel înțeles, un reper fundamental în evoluția conștiinței de sine a întregii noastre culturi.

Dar sărbătorînd acest eveniment editorial se cuvine să nu uităm — și observația o făcea recent Dan Zamfirescu — că „epoca noastră are însă nevoie și mai urgentă de propri-i monument”.

Polemica privește chiar posibilitatea scrierii

Adrian Dinu Rachieru

Continuare în pag. a 6-a

ilarie hinoveanu

Porțile Băniei

Veniți în zori la porțile Băniei, Arcadele de sticlă și betoane. Dezvăluie peștele mindriei, Ecorii din armura vitejei. Insuflând muncitorești coloane. Chemate de asaltul datoriei.

În piept cu nemurirea lui Mihai Căliță-n vîrtoșie de Ravine, Desăvârșit pe străzi în evantai. Par necuprinsul neamului alai. Pecetuiind unitele destine. La Alba-lulia-n zilele de mai.

Ei sint vestitii patriei panduri, Striviți, cinda, de juguri și trădare, Dar înfrâșiți cu iuri și păduri. Au străbătut prin oarbe colituri. La mpărăția veșnicului soare. Cu ochii-n bezna veacurilor puri.

Acum, în nestîrbită libertate, Sub strămoșescul fală de tricolar, Desăvîrșesc istorică cetate. Cu broțe tari, cu gînduri luminate. De dăinuirea noastră-n viitor, De țara înflorind în damnităte.

Stejarul

Ei, măritul frunzelor alai, Veghe zvircolirilor furtunii, Cînd rînit de grindine pe plac, Cînd albit de ningerile lunii,

Partea dinspre mine și-a-nclinat - Jertfă-n calea vînturilor reci, Partea dinspre tine ne-ncetat, Suie chinul dragostei în veci.

A fost dat norocul să te prindă. Jumătății de stejar răsădit, Strălucirii de ramură și ghindă. Pe văzduh uzindu-te oleasă.

Brațul tău - împodobit veșmint - Mistuit de tainică pomina, La căderea fulgilor în vînt, Mă cuprînde-n caldă ocrotire.

ștefan mitroi

Lumina

Asf' noapte se auzea de oriunde stelele putrezind. Am înțeles după o lungă așteptare ce este lumina. Nimic altceva decît mirosul lor coborît, în fine, pînă la noi.

Uium

Se macină bine în cimbit - zice tata - și privește-nedlung tîna albă, orbitoare (uiumul). Văzul i se clăină de umire.

Ierbar

însupmat

Nu mai trece nimeni pe acoperișuri.

Sulina

Alai de sălcii, vîmi de ani, Tăceri cu poale de plută, În legănare pelicană. Tîrîmul stufului sărută.

La maluri bărci înjelnesc. Cu rădăcini adînci în ape, Prin ele tot ce-i omenesc. Aici se simte mai aproape.

În depărtare, nor de fum, Pe jaruri clocotiri de pește, Sleit de foame și de drum. Pescarul cîna pregătete.

Lung fulger desplatit în larg, Furluna trunchiurile mină, Pe cer necunoscut catarg. Salută patria română.

Drumuri dobrogene

Nesfîrșiri de piatră și de apă, Drumurile parcă sune-n cer, Vîntul amintirilor detropă. Zborul călărețului stingher.

Munți bătrîni, povară pe povară, Gînduri așternute strat pe strat, Uriașă scoică milenară. Dobrogea vîiește ne-ncetat.

Clocote de lupte și de viață. Din adîncul vremilor răsor, Vetrele memoriei răsfățî. Templu-acestui spațiu legendar.

Treptele atîtor marelui. Prevestesc postul de departe, Triste răzăcîri prin veșnicii. Exilate dîncolo de moarte.

Mă aplec în taina luminoasă. Și-i sărut la Pontul Euxin. Pe Ovidiu cel gonit de-acasă, Strălucind aicea prin destin.

Timpul

Nevăzută de nevăzută. Cată lumii începutul. Neînvinș de neînvinșul. Ceorcă lumii necuprinsul.

Mai din el și mai din toată. Toate trepte înșirate, Anotimpuri, clipe, vieți, Templul marilor profeți.

Deși am numit vecie. Necuprînsa-mpărăție. Ar fi gheată și pustiu. Fără chipul nostru viu.

Chipul - umbră din nimic, Decît clipele mai mic, Umple golul său cu har. Vise, datini, grai, altar.

Piatra grea devine zbor, Focul - dor mistuitor, Apă - cîntec, cerul - floare. Lîngă țința gînditoare.

Fără să-l strig

pe nume s-a oprit lîngă mine. Nu știu cum am uitat să-i sărut mîna semn că se va naște curînd.

Arșiță

O singură fîntînă : medalie de răcoare la pieptul verii. Se îndepărtează de noi cu distanță la care ne apropiem de ea.

La fiecare popas vine cite unuia rîndul să-și vire capul printre cercevele cîmpului înăuntru.

Ce se vede acolo ? întrebă ceilalți în cor. De data asta : eu sint cel intrat înfricoșat îmi dau seama că răspund asemenea celor care au fost mai 'noinite :

Îndorurare

L-am văzut pe fiul meu ațergînd într-o noapte pe cîmp. Măguri de fin se înălțau în calea lui.

De pe ghizdării inimii i se uita la singe o dropie.

Fără să-l strig pe nume s-a oprit lîngă mine. Nu știu cum am uitat să-i sărut mîna semn că se va naște curînd.

Arșiță O singură fîntînă : medalie de răcoare la pieptul verii. Se îndepărtează de noi cu distanță la care ne apropiem de ea. La fiecare popas vine cite unuia rîndul să-și vire capul printre cercevele cîmpului înăuntru. Ce se vede acolo ? întrebă ceilalți în cor. De data asta : eu sint cel intrat înfricoșat îmi dau seama că răspund asemenea celor care au fost mai 'noinite : fiul meu îi bea tatălui meu lumina ochilor, atîta tot.

mai venise aici de cîteva ori ca să plîngă ; nu izbutise de fiecare dată, deși își dorea acum mai mult ca orice un loc singur în care să se retragă singur cu acrimile lui ; după ce palmele moarte pe genunchi i se înviorară puțin, ca niște viermi moi, scoși de-o ploaie caldă și monotonă, în podul palmei stîngi, striat de semnele vieții și ale fatalității zării două fire de păr blond, lungi cit brațul ; la un capăt al fiecărei fir ședeau cite o lacrimă rotundă, ca de sticlă curată sau ca de gheață, și spuse :

„Astea mă bucură mai mult decît dacă aș fi reușit să plîng cu adevărat !”

Nu-și mai aducea aminte cînd și cum odată cu firele de păr din podul palmei stîngi și înfrîpase și stîntinea dragostei lui, sau a degradării ruginii poată că nevinovăția și lasitatea ; un bătrîn pe care îl cunoscuse cu luni în urmă, ședea cocoțat într-un arbore falnic ; cu luni în urmă îi spusese bătrînelui, în fața bufetului din comună :

„Eu sint Cicerone, am treizeci și șapte de ani, am venit aici pentru că n-am găsit pe cineva pînă azi care să aibă nevoie de mine...”

Aceleași vorbe le spusese pînă acum de atîtea ori și atîtea ; bătrînelui suise în copac abia de ieri, dormise acolo de-a lungul nopții, se vîlcărea, pîrea că suferă pentru toată lumea.

„Ei stă în bucla luminării de oțel ?” se miră Cicerone.

În clipa singură pe care o înveștăuise cu amintiri și cu spaimă, dar și cu o frumoasă mîndrie de a-și fi făcut datoria față de demnitățile sa rănită, față de conștiință, acum, așadar, Cicerone se revăzu pe sine privind-o pe cea de-a-proape și din afară peste apa pirului unde-și dorea să plîngă ; tînea în palma dreaptă un splendid cuțit de vînatore, călît probabil dînto balonată veche, iar în buzunarul de la piept, al hainel, purta o floare albastră din care cu surprindere văzu aștepta cum zboară viesol să-tule născînd cu arilele lor lîngă un fel de ninsoare euforică ; această ninsoare îl încetasea privirea.

În dimineața acestei zile el trecuse de treizeci și șapte de ori pe sub coroana arborelui falnic, își înălțase ochii sus, sus de tot, dăduse de tîlpile bătrînelui, crîntate și mîrdăre, se lovice cu ochii de genunchii lui oșoi, ceva mai mult chiar, de treizeci și șapte de ori observase cum plînsul bătrînelui se preschimbă revede într-un mare hohot de rîs ; risul părea provocat de neputința de-a coborî din copac, dar și de neputința lui Cicerone de-a plînge în dimineața acestei zile bătrînelui l-a privit altfel, scotîndu-și limba de-un cot, maimuțindu-se de sus în jos ; desigur, ca să nu poată vorbi, își înghițise limba și glasul.

Înaintea de-a o acoperi pe Sofia, fiica bătrînelui, cu frunze, aici, pe malul pirului, Cicerone observase că bătrînelui speriat, sînd în coșul căpătase în locul tîlpiilor un fel de labe, labe late, fibroase, care pe măsură ce el, Cicerone, pune pe trupul profesoarei de franceză frunze amărui de arîn verde, labele pînditorului se dezvoltau asemenea unor celule haotice, mereu disponibile, ca ale viețaiilor monocelulare ; pe măsură ce apăreau celele proaspete, prelîngînd labele, acestea se înfîșeau mai adînc în scoarta copacului, se făceau ca niște sîrme întortocheate, se contopeau cu seva lemnului, cu trunchiul ; Cicerone începu să se teamă abia acum de eventualitatea că vreun marior, altul decît bătrînelul din copac, să-l acuze sau să afirme măcar că ar fi vinovat ; fapta petrecută în după amiaza zilei de ieri fusese adusă la cunoștință la miliția din localitate.

Sergentul Cioroianu, un tînăr fost brigadier silvic, abia aștepta să înceapă cercetările, ancheta ; îl cunoștea pe profesor de naturalie Cicerone, proaspăt venit în comună, decis să rămînă aici ; într-o zi vorbiseră mai mult la bufetul din localitate despre o fermă dispărută din cauza unui vîrtej natural care luase pe sus porcii și vițelii, vînturașe acoperișurile și chiar oamenii ; Cicerone se mirase mult de acest fenomen, înșă cu intelectual fin, obiectiv, lucid, refuzase să numească fenomenul ca atare, natural, el spunîndu-i eveniment ; cuvîntul acesta trezi proteste din partea sergentului Cioroianu ; în fond Cicerone era un fricos ; din cauza fricii de singurătate în provincie, se îndrăgostise de profesoara Sofia, carea l-a și spus, după o lună de conviețuire ferticită :

„Scumpa mea viesde necesară...”

O iubea auzind cu putere, cu tot sufletul său de celăstar.

Acum era convins că Cioroianu se afla la prima experiență de acest fel din cariera sa de sergent ; evident, sergentului nu-i va veni ușor să efectueze singur o anchetă, eventual o expertiză riguroasă... și a simțit Cicerone că stă pe panta de deal absolut de vinovăție, avea sub frunte pîrlul, lunca plină de arînii amărui, arborele în care ședea prins în labe bătrînelui ; a înclinat ochii, nu mai avea cîteva secunde și intr-adevăr, cînd îl deșchise din nou, lumea din preajmă se schimbase, arborii păreau mai numeroși, drumul pustiu, pîrlul tuna în albia îngustă valuri buclate, copacul bătrînelui se leagăna atîns de-un vînt molcom, greoi înșă și plîctos ; după alte cîteva secunde căzu cu privirile pe locul de care se temea, și care îl gîdea de ieri după amiază pînă acum, în zori, ca o cruce mare pe fruntea aplecată.

Sergentul Cioroianu tocmai sosise acolo și, fără să steie pe gînduri, dădu la o parte cu patul armel franceze de arîn, parte din ele, firește, aici pînă să atîngă pietrișul umed acurîm în frunze cu virful cîrmei ; în clipa cînd Cioroianu zări rochia de vară a Sofiei, Cicerone închise ochii și simți că somnul care-l cuprîndea brusca poate fi prima filă amară dintr-o pedeasă ; din acest somn-pedeasă n-au decît să-l trezească ei, adică cei care vor veni încoace aduși de sergent, după aceea, sigur, bătrînelui îi va cădea în cap, drept ca o piatră, sau ca un fulger hirbuit ; Cioroianu era singur în locul acela de care se temea Cicerone, și îl auzi la un moment dat :

„Ce-al pătit, tuu ! Hai, mișcă-te mai repede că am alte treburi !”

„Orice aștepta de la liniștea din jur, dar nu să audă glasul Sofiei, limpede, diafan străbătînd-o ca un cristal pur :

„Nenorocitul m-a sugrumat ieri, tovarășe sergent major !”

„Încă nu-ți sergent major, tuuu. Zi-mi și mie de ce te-a sugrumat ?”

„Păi cum, nu ști ?” răspunse parcă Sofia.

Din virful copacului se rostogoliră risetele bătrînelui ; aceeași senzație de ris continuu, scîpînd din sălțietate, se întînse apoi peste lunca pîrlului ; Cioroianu își îndesă chipul pe creștet, avea capul mare, părul, buzele cărnose, pomelții teșii ca niște bulci coate, și se invită pe-un picior, apoi, cu palmele făcute plînie la gură, strigă :

„Tovarășe profesor, heeei, domnule Cicerone,

ion țugui

Piatra din umăr

Sabin Bălașa : „Resentiment”

Sabin Bălașa : „Zori zîni”

nu mai sta ascuns ! Vino încoace să rezolvăm chestia asta că altfel dai de dracuu...”

Cicerone se obișnuise cu felul de-a fi al lui Cioroianu, înșă ca profesor de naturalie, îndrăgostit de cîteva luni de Sofia, încetase să mai surîdă la glumele sergentului, mai ales cînd se întîneau la bufet sau la Căminul Cultural din comună ; de data aceasta refuză să coboare de pe panta dealului ; ultimele cuvinte spuse de Cioroianu, pe care le-a auzit foarte clar, au fost următoarele :

„Doar nu-ți timpiț să mă apuc singur de treaba asta. Mă duc să-l aduc pe juristul de la fabrică. După aceea vine și pădurarul...” și se urni din loc lăsînd descoperit, acolo, un fel de mormînt în care se zărea o rochie de în, crăpătă cam prin dreptul pulperului profesoarei de franceză care nu se zărea înșă deloc.

După ce sergentul dispăru pe uliță, Cicerone se pomeni lovit benefic de-un mare adevăr :

„De ieri pînă azi Sofia n-avea cum să putrezească...”

În scurtul rîstimp de relativă acalmie Cicerone își aduse aminte că îl venea aici pur și simplu ca să plîngă singur, ci adevărat venea

Sabin Bălașa : „Mileni”

să plîngă în feul său pe umărul Sofiei ; Sofia rîdea adeseori de lamentațiile lui duioase, de afecțiunea lui libidinoasă, dar îl îndurase așa cum era vreme de trei luni ; abia cu o săptămîntă în urmă - își amintea Cicerone -, pe cînd venea aici să se întînească cu „singura mea dragoste”, pădurarul din localitate, un tînăr chipeș, hazliu și athletic, care trecea pe-acolo și o întîlnise pe profesoară, îi spusese :

„Săru' mină doamnă profesoară, aveți ochi albaștri, sinteți cea mai frumoasă fată din cîte am văzut pînă astăzi, de cînd vă văd, nu-mi mai place mîncarea gătită de nevastă-mea, hahahahahaha...”

Atît de mult l-a plăcut Sofiei mărturisirea pădurarului, încît l-a și cuprins cu palmele ei frumoase de fălc, fălcile roz aude pădurarului și l-a sărutat cu poartă pe gură ; o săptămîntă după aceea-l întîlni pe malul săpînă din urmia, ea, frumoasa Sofia, nu-i vorbuse lui, care o turba atît de înfocat, decît despre pădurar ; ce om deosebit este pădurarul, ce calități are și ce de atrăgătoare este naivitatea și robustețea lui... dar la fel se întîmplase în săptămîniile anterioare și cu juristul de la fabrică, și chiar cu Cioroianu, asta după ce fiecare în feul său o coboșeră pe profesoara de franceză cu laude și drăgălenii... ; cu o săptămîntă în urmă, într-adevăr, numai despre pădurar îi vorbise, despre cit de frumos poate fi un om, cit de liber, se vede că face tot timpul și-l puternic și sigur ca pădurăru lui...

Coborînd spre pîrlu cu senzația că lese din ascunzătoare, Cicerone uită de pădurar și de discuțiile sale cu Sofia care îl reproșă că-i gelos și libidinos, și se abătă pe sub coroana arborelui de unde bătrînelul încă nu dispăruse ; dimpotrivă, părea strîns ca-ntr-o matrice, acolo, sus, și își întise palma stîngă, firele blonde dispăruseră din palmă, cuțitul de vînatore îl pierduse pe pantă, floarea albastră se spulberase mîncată parcă de viespi ; un frison fierbinte, după aceea unul rece, după aceea fierbinte-rece și invocă salvatoare :

„De ieri pînă azi Sofia n-avea cum să putrezească...”

Adică ce să putrezească ? se întrebă Cicerone ; poate că rochia de în, poate că etuiul desfăcut, poate că nasturii din plastic, baierale panțofilor, inelul ei cu piatră falsă... și-și strînse palmele în pumni, și auzi cum strîindu-se de mușchii pumnilor, lacrimile urlă în carnea lui ca niște fiare.

Oricum, Sofia vorbise din culcuscul făcut de el ; o auzise vorbind și bătrînelul, care, fără îndoială, o văzuse de atîtea ori întîlnindu-se aici, în lunca plină de arînii cu frunze amărui, cu pădurarul, cu sergentul, cu juristul de la fabrică, după aceea și cu el, cu Cicerone... ; da, se mai putea schimba ceva în destinul său ; se concentra din rasputeri și simți ca nicodată o teribilă poartă de viață ; nu-și aducea aminte prea bine dacă o sugrumase cu adevărat pe Sofia, marea lui dragoste, și nici dacă femei birfitoare mai vorbuse că profesoara ar fi trebuit să opteze pentru el, pentru Cicerone, și nu să se încurce cu mai mulți deodată în văzul bătrînelui și tatălui sau așa ceva, și al lumii, totuși, de care însă el nu-i păsa... ; da, strînse puțin umărul feței, după aceea mai tare, și mai tare, umărul pe care de atîtea ori lăcrimase ; umărul - își

teatru

t

Piesa scurtă în repertoriu

Privită nu de mult cu oarecare neîncredere, datorită prejudecăților de tot felul (cel mai frecvent atribuite publicului) piesa într-un act reîntră în drepturile sale legitime de viațuire scenică, de la care nu sint excluse condițiile speciale ale acestui tip de dramaturgie. Este aici, fără-n-doiăle, cel dinlîng merit al festivalului de profil de la Oradea inițiat în urmă cu opt ani, care la ediția a V-a, încheiată recent, s-a preocupat de discutarea „structurilor spectaculare” apte să valideze teatralitatea specifică a genului (tema colocvială). Faptul a devenit posibil prin acumularea unui volum însemnat de opere scenice în măsură să sugereze soluții și modalități de practicare a teatrului scurt în spectacole reprezentative pentru exigențele actuale ale teatrului românesc. Asemenea idel benefice s'impus și afișul din acest an al săptămîniile teatrale ordonate care a reunit nume de prestigiu ale dramaturgiei românești și universale, înregistrînd și o participare numeroasă (zece teatre cu 12 spectacole).

Printre-o coincidență fericită manifestarea a beneficiat de prezența celui mai puternic spectacol al stagiunii în curs, realizat la Teatrul Bulandra de Alexandru Tocilescu pe baza celor două texte de început ale teatrului românesc : Barbu Văcărescu de Iordache Goleacu și Octelio Gregori... atribuit lui Samuil Vulcan (descoperit și jucat la Oradea în premieră absolută). Argumentul viu produs de această reprezentare, tulburătoare ca mesaj conceptual și vizuine artistică, a făcut superficial orice pledoarie teoretică în favoarea pieselor scurte ca și demonstrația cu privire la însemnătatea restituțiilor de acest fel. S-a văzut aici cum gîndul creator și atașamentul echipei spectacole realizate după piese ce bînează nemeritat atributul de avîntpost al dramaturgiei în actualitate, piese scurte de D.R. Popescu (Timp în doi), Paul Everac (Autograful și Serpentina) Ion Băiesu (Preșul) pe care spectacolele teatrelor din Botosani, București (Gălești), Timișoara (secția germană) le-au minimalizat în montări vătuite, fără relevanță a rezultatului creator de atitudine. Nici parabola atît de generoasă în semnificații care e Sicilitorul de Marin Sorescu nu și-a găsit în spectacolul Teatrului din Re-

sita expresia scenică cea mai convîngătoare, textul depășind se pare posibilitățile de transfigurare ale teatrului. Confruntarea cu dificultățile ce tin de însăși condiția estetică a genului scurt (concizie, esențializarea expresiei pînă la parabolă și simbol, eludarea etapelor clasice ale construcției dramatice) a fost mai rodnică pentru colectivul Teatrului din Oradea (secția română), care jucînd Calul în senat și Răpirea Sabinelor de Leonid Andreev a reușit mai ales în partea a doua a copleșit să rezneze cu senșul satiric și adresa contemporană a textelor.

De la colaj la spectacole de autor, de la modalitatea realistă la aceea poetică, metaforică, de la muzical la monodramă (gen în care a strălucit admirabila actriță a Teatrului Național din Tirgu Mures - Ilves Kinez) iată doar cîteva variante de abordare a teatrului scurt pe care le-a semnalat ca posibile festivalul, în condițiile unei întemelte optuni repertoriului și cu un efort creator pe măsură. Rămîn în afara discuției acele spectacole a căror programare într-un festival de teatru scurt nu-si găsește justificarea (cazul piesei : Hardușchia de M. R. Iacoban, altminteri un text valoros în cîmpul dramaturgiei de actualitate).

Cum orice manifestare de acest fel este înainte de orice o sărbătoare pentru iubitorii de teatru, se cuvine să adăugăm că și de astă dată publicul orădean și al localităților învecinate, unde au jucat teatrelor invitate s-a arătat interesat și activ în judecarea spectacolelor, dornic să vadă un teatru bun, major ca semnificație.

Doina Papp

film

f

Prea tineri pentru riduri

Problema „orfaniilor de părinți” nu a mai fost abordată de cineastii noștri. Iată deci un subiect bifat printre cele pe ale după care umbra unui realizator cu credință că înedatul temel însoțite neapărat și o finalizare artistică de calitate.

Prezența pe generic a gazetarului Mihai Stoian, tenace investigator al unor teme dificile, oferea garanția unui studiu argumentat, o acuză posibil vitriolantă decît o scuză diluată într-o demonstrație didactică, ușor metamorfică în lacrimogenă melodramă. Sugestiile sale se opresc (sau sint mai degrabă estompate de rezizor) la crearea unor schițe de caz, puțin aprofundate în teritoriul relației dintre cauză și efect, animate de un dramatism facil deloc eficient într-o posibilă generalizare. În fine, revenirea la filmul de ficțiune a regizorului Aurel Miheles după zece ani de absență ar fi putut impune explozia unor decantări necesare, a unor revelații acumulate profesionale. Din păcate, rezultatul, adică filmul Prea tineri pentru riduri, nu deoselează de la nivelul bunelor intenții ale autorilor care și-au asumat dificila sarcina de a propune spectatorilor un film de actualitate, un

film de pozitie față de unele aspecte ale educării tinerii generații prin prisma unor situații convingătoare apte să transmită și nu să ilustreze niște idei.

Fușa celor trei adolescenți din casa de copii „orfani de părinți în viață” devine o escapadă ce oscilează între comedia lirică și modesta melodramă, ambele lipsite atît de imaginație, cit și de simțul umorului. Contactul cu realitatea se face fie prin intermediul unor personaje minate de saboane (tractoristul, soferul, tatăl, procurorul), fie print-un fortuit dialog cu personaje de culoare interpretate cu aplomb de experimantali actori (Tamara Bucurcenu, Ion Amelita, Aurel Cioroianu). Frustrarea tinerilor abandonati nu are adîncime, avatururile acestora seamănă cu o lipsită de orizont „joacă de-a vacanță”. Momentul efectiv tragic al story-ului este înregistrat tern, fără relief, doar cu grija pentru o compasiune lacrimogenă, și nu pentru o elementară meditație asupra unor premise avansate, dar pierdute pe drum.

Prăstrînd preferențial focarul epic asupra celor trei tinere personaje, deplasîndu-l rar și fără rezonanță emoțională asupra cauzelor escapadă acestora, autorii nu reușesc să treacă

de tonul moralizator subordonat unei expunerii unei ostentative, alteori lipsite de somnificății, dar mereu cumîmint, asezate confortabil într-un limbaj ilustrativ, fără atene analitice, fără îndrăzneli formale.

Printre colaboratorii demni de menționat al regizorului se numără autorii decorurilor puțin poletice, ajustate elocvent la realități posibile... costumelor deloc orientative și muzicii racordate emoțional la evenimentele fard. Magdalena Mărdărescu, Ileana Mirea, Lucian Mețianu.

Imaginea lui Aurel Miheles preta puțin relevantă. Presumeau mai mult o subordonare excesivă decît o conlucrare fertilită cu realizatorul. De altfel, și un ochi mai puțin avizat poate sesiza cu ușurință erori de racord, lumini greșit puse, detalii eronate în cadrul etc.

Filmul lui Aurel Miheles demonstrează încă o dată (a cita oră ?) că bunele intenții nu sint suficiente opere de artă. Vorba unei distinte colega „cit se poate trîi pe bază de intenții ?”

Călin Stănculescu

P.S. Semnaleze cinefililor un volum absolut necesar cu toate m'cile lui defecte, dar și cu de neîcăduț calități. Proiecții în timp - Amintirile unui cineast de Paul Călinescu, unul dintre puținii clasici în viață al cinematografiei românești. Apărută recent în Editura Sport-Turism. cartea este de la prima la ultima pagină un interesant element de reper pentru price viltore elemente națională a celei de-a 7-a arte.

Urmare din pag. 1

stiiu principiile filosofice. Demersul pare just, dar baza sa metodologica nu e corecta. Gindirea antica, atunci cind a inceput, odata cu Thales si milesienii, sa mediteze asupra principiilor elementare, nu mai era una mitologica (si nici legendara), ci una pur si simplu filosofica. Legea de cosmo-logica romaneasca sint insa mitologie pura, situata inca departe de etapa abstractizarii si a cuturarii principiilor dintii. Pentru desicfrarea „proto-filozofiei“ noi trebuie deci folosita o alta metoda mai apropiata de demersul realizat de Claude Levi-Strauss. Trebuie investigata mecanismele gindirii practice si tipul de „logica“ folosit de aceasta. Or, Gh. Vladutoiu abordeaza cu niste categorii care tin deja de filozofie, in domeniul care se afla inca foarte departe de lumea filozofiei. Iata de ce autorul confunda simbolurile cu principiile. Vorbind despre asta el afirma: „Originalitatea poate sa-i fi fost conferita apei intrucit dintre toate elementele numai ea pare sa indeplineasca cerintele de inteligibilitate minima ale principiului: nedeterminare, nelimitare, capacitate de creatie continua“ (n. 66). Niciieri, in folclor, asa nu apare in ipostazele unui principiu filozofic, ea are valoarea unui simbol mitologic, simbol intreecat (prin opozitia si analogia functionale) in vasta retea de „toposuri“ ale mitologiei populare. Datorita confuziei dintre lumea mitologiei si a filozofiei, dintre „logica“ simbolului si cea a principiului, metoda utilizata de Gh. Vladutoiu nu poate conduce pe un drum roditor si interesant.

Admitind totusi chiar si o asemenea abordare, admind posibilitatea discutarii legendelor dintr-o perspectiva si cu un limbaj care nu le este propriu, cum se desfasoara oare cartea lui Gh. Vladutoiu? Ea cuprinde prin ample divagaatii, care dau tirocoale si in final ocolese obiectul discutat. Din totalul de 230 de pagini ale cartii, doar 60 sint dedicate materialului folcloric; pe restul paginilor sintem familiarizati cu cosmogoniile din Orientul Indepartat, cu sistemul filozofic al lui D. Cantemir, I. Heliade Radulescu, M. Eminescu si Lucian Blaga. Astfel construita, cartea aceasta pare mai degrabă o introducere in filozofia romaneasca (fie ea si a deschiderii cosmogonice) si mai putin o cercetare asupra substratului filozofic al folclorului roman. De altfel, in acest s.novist, autorul se misca destul de stinger: el povesteste nenumarate legende, fara a le da nici interpretarea filozofica si nici pe cea filozofica. Materialul este astfel amalgamat si amestecat cind la regetabile confuzii. (In cartea dedicata elementului „aer“, autorul vorbeste despre „vint“, desi in zindirea populara cele doua elemente sint in mod clar deosebite; de altfel, doar pentru mentalitatea moderna, stinificata, ele sint identice).

Lucrarea lui Gh. Vladutoiu constituie o succinta prezentare a unor probleme legate de „filozofia miturilor“ si o interesanta incursiune in gindirea cosmogonica a unor mari personalitati ale culturii romane. Dar ea rateaza obiectivul principal: acela al prezentarii filozofiei cuprinsa in legendele romanești. Tema anuntata continuă sa rămână doar un proiect și se spita pentru alte viitoare (și mai aplicate) studii de folclor.

Un bandac

Urmare din pag. 1

ai, ceea pară departe pare, de tot; se vede c-o fi fost zidire; s-a dărmat; stăguri prea nalte și de gheată; se vede c-o fi pădure, dar nu vine să credem...

Dar de ce sint patru părți in luna? Fieindă una e mai alb-înțeușă decit cea alb-înverzită; alta mai verde albită, decit cealaltă mai albastru-albăstrită...

Intr-o trala parta, trebuie că-l cinera: se umbla cu lumina verde, verzie de parca nu e; o spalberare de fosfor, comoră-n viscol, ceva lună zăcind de dincolo de spalberul odihnit.

Ba mie-mi pare că se-mpururează strimt și rece, de pară nici nu se-nimplă apus-răsărit, și-o asfințire-n zori.

Un bandac de iarnă, fermă de Bandac. Gigantica ramură de feră intr-un perete de ghiță, ghiță, verdele frunzelor înverzite muntele tot de cleștar, c-o lumină de răsărit de griu sub troiene de-un secol;

Ne descurajăz sporii frigului; leșia de clorofil, prin care umbla către cer, fierbe gindul primăverii, dar sămînța este-a iernii; ninsoră, tronerie de polen fosil peste ghetar de eră. Iarnă carbonizată intr-un aisberg de ocean primar, iarnă de veci, in formă de frunză...

Am văzut un bandac: chipurile lucrurilor le-a-mpietrit pină n-a mai putut; a dat pinzele fenomenelor print-o mie de ape, de le-a despletit la loc, fuior, colorie; oamenii i-a sfințit la timp — ca evaporaj de-o căldură gigantică, instantanee; vietățile toate le-a scos din camea lor, din oasele lor, numai abur, numai situația corpusculară le-a păstrat-o.

Acopăz, bandacul, trage perdeaua, că mi-e frig. Dar aceste ginduri? Cum ar fi o Răstignire zugrăvită de Bandac; Cino ea de taină, de Bandac; un Mihai de focuri și de stele, fringind piine de ninsoră intru disprezece alți mihai bandaci, dar spunindu-li-se: unul dintre voi mă va vinde.

— Care, cine, cui? vor zice, întrebînd.

amintea el — se învinetise puțin, încercase, din furie, desigur, să-l muște ca un cîine, și poate că mușcase chiar din umărul Sofiei, dar nu era sigur dacă el sau pădurarul, sau juristul, sau sergentul...; din toată treaba asta ce putea să iasă?; ca din ceruri, auzi vocea bătrînelui — vorbea pentru prima oară de cînd se cocojase în copac:

„Domnule Cicerone, vino mai aproape...” Redăm mai jos dialogul care a avut loc între profesorul Cicerone și părintele Sofiei, dintr-o conversație consumată în răstimpul cît Ciocolanu și juristul și pădurarul au ajuns din vatra satului la locul cu pricina:

„Erai un profesor arătos, domnule Cicerone...” zise bătrînelul.

„Dar mai sint și-acum. Iert am plins aici cu Sofia și uite ce-a leșit din plînsul meu...”spuse Cicerone.

„Lasă, lasă, este pe pămînt și-n ceruri o dreptate și este și o răsplătă...” zise bătrînelul. Zări bucurie degetelor bătrînelului mesteacînd niște lacrimi, probabile lacrimile sale pierdute, și avea mișcările murdare, acoperite parca de o gelatină urduroasă, erau în palmele-l vinovatele grămizi de lacrimi ca niște căcăreze de oale, aburînde, miroșitoare, aceleși parca pe care Ciocolanu le strivise pe nisipul umed de sub frunze; cîteva ori pășteau printre armi; bătrînelul vorbea din nou:

„Tu ai strîne-o de umăr așu de grumaz, te-am văzut cu ochii mei și mi-a venit, ieri după amiază, să-ți dau cu ceva in cap!”

„Dar n-avai pentru ce să-mi dai mie in cap. Eu o lubezăm...”

„Lasă, lasă, este pe pămînt și-n ceruri...” mai auzi Cicerone de sus in jos cuvintele spalmei sale din urmă.

Pe uliță veneau agale Ciocolanu și juristul și pădurarul; sergentul purta o servietă neagră, de dobit, plină de hîrtii și de instrumente necesare; pădurarul purta pușca pe umăr, cu teava in jos, iar juristul avea la butonieră o floare albastră din care rotau neconștient viespi lute; ajunseră toți trei pe malul pîrului, apoi păsă rădăcină, cu fereală, și se aceluă într-o tufă de țînți, aproape că se învîlmă în ei; Cicerone încercă să-și aprindă o țigară.

„Abia peste douăzeci de minute, cînd s-au convins că nu-l vede nimeni, au reușit s-o scoată pe Sofia dintre lespetele umede; Ciocolanu a ajutat-o să se așeze pe frunzele clădite de Cicerone, dar nu cu brațele, ci cu uschii, pe care îl adusesse cu el încoace; pe frunze nu era bine, și atunci juristul a depus-o, cu același hîrlie, pe iarba grasă, la soare, și se retrase respectuos, făcîndu-i semn pădurarului; acesta întinse pușca spre umărul Sofiei, dezveli ușor rochia; făcînd cîteva clipe, după aceea juristul, cu o mîna obișnuit cu cadavre vîi și cu vili cadaverice, își coborî palmele pe obrajii fetei, își împliet degetele in frumosul ei păr blond și-i puase sub ceafă o lespede uscată, după care îl vorbea cu un călugăr:

„Cu patru luni in urmă ți-am spus să rămii numai cu mine. Nevastă-mea nu știa nimic și am fi putut fi fericiți!”

Pădurarul se infurie de-a binelea; întinse din nou arma și porni s-o dezvelească indecent pe biata Sofia, îi cercea fiecare centimetru pîtrat din superbii ei trup și, la un moment dat, nu fără surprinderea o parte de locu pe care pășea să nu-l fi căutat; era umărul atîng, umărul care avea o pată ciudată, asemănătoare unei scoici care începuse parca să înflorească, iar bătrînelul, care sevedea de cîteva clipe la căpătîlul fetei sale, se învîlmă bruscă de-o țercire care părea mai degrabă o apăsătoare umilitate; Cicerone simțise să vină aici, aproape, deși acum că-l aveau printre ei, nimeni nu-l mai lua in seamă; cei trei începuseră de cîteva clipe să se acuze între ei pe ideea că pata din umăr este a celui-alt, celăalt că este a celui-alt și așa încît departe; profesorul spunea, ca să se audă — deși nimeni nu-l auzea:

„Ce seens au toate acestea?”

Pata din umăr i se păru acum asemeni unei caracii, totul se distrugea constrînd urtul in locul altor bucurii ale iubirii; apoi aceeași pată i se păru o lingură abandonată, dar tot felul prostii îl treceau prin cap; juristul și îndesă in servietea sergentului niște ecule rudimentare pe care nu mai vroia să le folosească in experția care începuse; trupul Sofiei se redusese la pata din umăr; neputînd să mai îndure trupul fetei întins pe iarba, Cicerone își adună brațele pe șine, făcînd cîteva exerciții de gimnastică, și le incolcă la apate și, fără nici o dificultate, scoase cu dinții cătușele din servietea lui Ciocolanu, aduse un braț la gură și apucă energic cătușele, și le pușe singur pe incheietura palmelor și ce mai putu să facă in ultimul moment, a fost să se acuze, dar nu pe iarbă, ci in pămînt, și pe care stătuse Sofia, după aceea îl prinse folosul, pînsul atit de raut rîvnit de el in ceasurile din urmă.

Juristul cerceta adincul rîni din umăr, examina cu luare aminte totul, totu, iar sergentul spuse măsurat dar nu fără o crîșată umire:

„Dar de ce aici, tovarășe jurist?”

„Dați-mi voie să vă informez că n-am văzut așa ceva niciodată, tovarășe Ciocolanu”, apuse pădurarul intrînd in vorbă.

Juristul ședea in genuchi lingă trupul Sofiei; apoi se lungi și îl spuse la ureche:

„Hal, scoate-te că ne-ai pătit nimic...”

Odată cu aceste cuvinte, care n-o treziră pe profesora, îl auziră gîfînd, iar Cicerone, cu brațele legate in cătușe, zări in pupilele juristului trupul splendid al Sofiei, după aceea îl zări in pupilele sergentului și in sfîrșit ale cîtușei pădurarului, și aproape că se lumină in el ultimul mare de-avăr; nu mai avea nici un drept asupra propriei sale crime; l; însă recuperîndu-și lacrimile le avzîri pe toate in pupilele celor trei, fără să-i mai pese, deși mai tîrziu îl trecu prin minte că s-ar putea să alba nevoie de lacrimile acelea in proces; l; lasă pe toți baltă și porni in lungul uliței spre gară. Probabil, asta după trei luni de iubire devotată, dărîtuă frumosei Sofiei; juristul se convinsese acum că in umărul profesorei se vedea arma de vinătoare a pădurarului, așa cum pădurarul văzuse in pata din umăr dîntii juristului, iar sergentul in fel, însă cei doi văzuseră și el pe umărul Sofiei semnul cataramii lui Ciocolanu, așa că toți trei se priviră între ei îndelung, după aceea îl priviră pe Cicerone care se depărta probabil spre gară, oricum el îl va aștepta, nu se poate să nu-l aștepte, aici și bătrînelul o pomenise pe urmele lui Cicerone... din cauza peticii din umăr profesora de franceză n-a mai putut veni la proces, și nici după proces n-a mai putut veni aici, in lunca pîrului tumultuos, adică, in minunatul loc unde veneau adeseori să-l vorbească in felul juristului, sergentului și pădurarului, in ultimele luni veneau să ridă de fapt de felul cum Cicerone și Sofia, foarte simpatizati in localitate, filozofau, îndrăgostii, despre existență și dragoste.

radu felix

Autoportret rotindu-se

Ceea ce bănuiesc despre mine am aflat într-o zi de sепtembrie din gura poetului Nichita, duhovnic al literii frăg păcat: „Auzi-mă, bre, dragule de copil, degeaba ai daos visului tău o rimă interioară, criticii ăștia nu prea mai ou pe cine decortica, fie și de invelisul dobindit de ia stele; mai bine bucură-te de horul acesta de a fi precum umbra fosfoară a unui plop desenat de Geo Bogza (ecou și ea al unui vers ceresc) și treci dintr-o vîrstă in alta (mai bună, mai rea l) ca o caravană prin caniculă, cădîntu la supra și la jos șparf ultima carte a lui Marin Preda (lit-r-ar să fie de vîrstă-moarte, bre l) in rest, așteaptă doar ce nu poți avea spre a nu dobindi nic-o-da-tă mulțumirea sinelui de sine.

Atît! Era sau numai mi se părea un vis de sепtembrie, cînd treci Poetul Nichita ne respira Răstignit pe o comă de astru Trecătoare și prin inima mea.

Eminescu: o definiție a dorului

Precum sultetu-n lumină ogîndit e ca un rost Tot astfel se ogîndește chipul lui in visul nost'

Precum pasărea-i răsrîntă pururea in zborul ei Tot astfel ne sim răsrînte in pupilelor de tei

Să-l vedem tot numărăndu-și, prinț noapctic, Care-i ies ca vespnică, ei de-o seamă, fără soț

Cînd ni se zidesc in cuget zvonuri nalte și Dinspre codri de aramă spre, de-argint, alba pădure,

Ori ni se aștern pe pleoape de din vale, mai departe Verbele-i ca flori albastre in cuibar rotit de ape

De-i șoptim alesul nume din luceafăr, imm sonor, Doar prin flacăra ce arde in adînc eternul dor.

Respiră trist pădurea

Respiră trist pădurea, decembrie e-n toi Căgrăni-ș pierdute sub căuiri de rugină Mai șii-n octombrie cită lumină Ardea intr-un stejar pentru noi doi l!

Porcă tot am mai fi, lipsa nu e deplină Tot mai trecem pe calea albei tăceri... Unde s-au dus dacă nu nicăieri Vulpile toamnei sugrumate-n lumină l!

Ce departe a toamna, ce aproape pădurea Chiar de-și ascunde tristetea in noi Chiar dacă-n ele navigăm amindoi Ce-ntr-un cenușiu pastel de aiurea.

Mai rămii, încă te aștept sub culoarea Amintirii dintr-un octombrie pal Toate frunzele nopții lucecînd către mal Te conțin și-ți amină plecarea.

Respiră trist pădurea, decembrie e-n toi Doar un sejar mai tremură-n lumină Căci n-a ajuns să moară sub rugină Cît amintirea toamnei mai arde pentru noi.

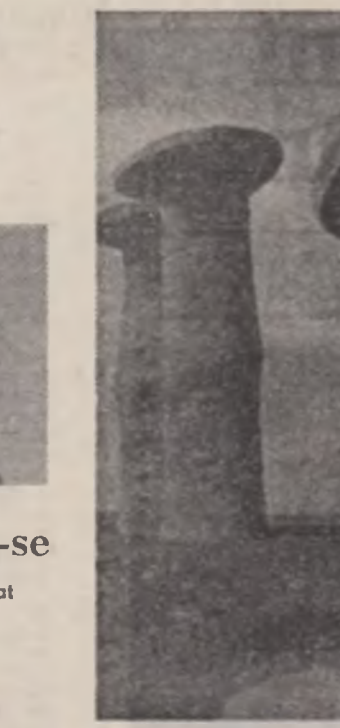
Ce departe sint toate, ce aproape pădurea; Navigăm împreună intr-un cenușiu pastel de aiurea.

Elegie

E timpul alb și-și scotocesc in toamne Ce fiecare vine și se trece In curgeri care mistuie tăcerea Pe rîul dintre lacrimi cu flamura lui rece

O, cite toamne vor mai crește încă In pîrul tău din visul meu plecat Cu durul lacrimi și-și departării De-o dragoste ce nu s-a împlinit.

E prea tîrziu uitorea să ne afle Cînd încă vremea se alungă-n noi Întînde mina pină-n vîrstă toamnei Dar n-o trimite singură-napoi.

Sabin Bălașa: „Dochia”

ÎNTELEGEREA

oare că Simion Still și Maiorul se înțeleseseră să seosească aproape in același minut la Gherman acasă. Oricum după ce intrară începură să discute despre a nu dobindi nic-o-da-tă mulțumirea sinelui de sine.

Atît! Era sau numai mi se părea un vis de sепtembrie, cînd treci Poetul Nichita ne respira Răstignit pe o comă de astru Trecătoare și prin inima mea.

— Acum tot succesul acțiunii noastre constă in viteza cu care vom acționa, începu tatăl No-el, nimeni nu-are voie să doarmă pînă la prinderea criminalului.

— Noi nu sintem concentrați, replică Vasile, noi sintem oameni liberi intr-un oraș liber și decît să-mi trădez prietenul mai bine să nu văd niciodată băuturaile dumitale.

— Potolește-te, frățioare, interveni Ion-Publicistul, aici nu e vorba de nici o trădare, ducînd o sticlă la gură, o gîl pe jumătate.

— Se poate vedea, să aduc in discuție cuvîntul trădare cînd nu e vorba decit de o fiară criminală, ce trebuie stîrpit chiar cu pretul vieții pentru liniștea semenilor din urbea noastră, se precipită domnul Still. Mustărțile de conștiință

— Eu nu voi trăda pe cel mai scump motan care a existat vreodată, strigă Vasile, apoi, ducînd o sticlă la gură, o gîl pe jumătate.

— Se poate vedea, să aduc in discuție cuvîntul trădare cînd nu e vorba decit de o fiară criminală, ce trebuie stîrpit chiar cu pretul vieții pentru liniștea semenilor din urbea noastră, se precipită domnul Still. Mustărțile de conștiință

Sabin Bălașa: „Vîrsta purității”

nu-și au rostul, indeosebi atunci cînd e vorba de un animal odios. Orică tribunal serios, luînd cunoștință de isprăvile lui, l-ar condamna la moarte fără cea mai mică ezitare. Or, dîmnesc sigur că Maciste s-a săturat să mai fie hătîut și că tinjește după odihna. In aceste condiții el s-ar bucura mai mult ca noi dacă ar fi prins.

— Pentru prima oară îmi place cum pul problema, domnule Ion, și totuși nimic nu este mai important ca faptul că acest motan trebuie să dispară cu sau fără condamnare; n-ar fi rău dacă o mașină de-a Maiorul ar da peste el în cîntimpul, incheie tatăl No-el.

— Problema e alta și se pune cu totul alfel decît vă închipuiți dumneavoastră, care n-ai absolvit dreptul, spuse Maiorul. Intii și-ntii se va găsi foarte greu un tribunal care să condamne la moarte un animal, un motan; ar fi un caraghiosic nesfîrșit o astfel de condamnare. Vasile, Nora și Gherman ascultau atenți dezbateră susținută de Maior, Ion și tatăl No-el.

— Mi-am amintit, sări domnul Still, că fiara noastră are și puterea stranie de a se transforma in tigris sau intr-un tînar frumos. Propun să fie prins in ultima ipostază ca să-l putem judeca și condamna la moarte; ce spuneti?

— Trebuie să existe un acord absolut între noi dacă dorim ca acțiunea să reușească și dacă nu cumva dorim chiar dumneavoastră premiul promis, interveni Gherman. Eu unul am stîrși sigur că Maciste s-a săturat să mai fie hătîut și că tinjește după odihna. In aceste condiții el s-ar bucura mai mult ca noi dacă ar fi prins.

— Pentru prima oară îmi place cum pul problema, domnule Ion, și totuși nimic nu este mai important ca faptul că acest motan trebuie să dispară cu sau fără condamnare; n-ar fi rău dacă o mașină de-a Maiorul ar da peste el în cîntimpul, incheie tatăl No-el.

— Problema e alta și se pune cu totul alfel decît vă închipuiți dumneavoastră, care n-ai absolvit dreptul, spuse Maiorul. Intii și-ntii se va găsi foarte greu un tribunal care să condamne la moarte un animal, un motan; ar fi un caraghiosic nesfîrșit o astfel de condamnare. Vasile, Nora și Gherman ascultau atenți dezbateră susținută de Maior, Ion și tatăl No-el.

— Mi-am amintit, sări domnul Still, că fiara noastră are și puterea stranie de a se transforma in tigris sau intr-un tînar frumos. Propun să fie prins in ultima ipostază ca să-l putem judeca și condamna la moarte; ce spuneti?

— Trebuie să existe un acord absolut între noi dacă dorim ca acțiunea să reușească și dacă nu cumva dorim chiar dumneavoastră premiul promis, interveni Gherman. Eu unul am stîrși sigur că Maciste s-a săturat să mai fie hătîut și că tinjește după odihna. In aceste condiții el s-ar bucura mai mult ca noi dacă ar fi prins.

— Pentru prima oară îmi place cum pul problema, domnule Ion, și totuși nimic nu este mai important ca faptul că acest motan trebuie să dispară cu sau fără condamnare; n-ar fi rău dacă o mașină de-a Maiorul ar da peste el în cîntimpul, incheie tatăl No-el.

— Problema e alta și se pune cu totul alfel decît vă închipuiți dumneavoastră, care n-ai absolvit dreptul, spuse Maiorul. Intii și-ntii se va găsi foarte greu un tribunal care să condamne la moarte un animal, un motan; ar fi un caraghiosic nesfîrșit o astfel de condamnare. Vasile, Nora și Gherman ascultau atenți dezbateră susținută de Maior, Ion și tatăl No-el.

— Mi-am amintit, sări domnul Still, că fiara noastră are și puterea stranie de a se transforma in tigris sau intr-un tînar frumos. Propun să fie prins in ultima ipostază ca să-l putem judeca și condamna la moarte; ce spuneti?

Sabin Bălașa: „Zburătorul”

Geometrii în alb

Fată de sîlutarul moment al fondării, baletul contemporan-clasic Fantasy se găsește pe o novă treaptă a devenirii sale artistice, cu vizibile și promițătoare speranțe pentru ceea ce se poate înleslege prin noțiunea de profesionalism dezvoltat. Frumoasa performanță obișnuită de un colectiv care, in configurația prezentă a baletului românesc e te nu numai cel mai tînar, dar și cel mai bun (ca nu uităm nicînd trupa de la Timișoara a lui Francisc Valka). „Este meritul lui Oleg Danovschi care a știut să selecteze un grup de tineri elemente de talent, punîndu-și in valoare de o manieră exemplară prețuirea” scrie ziarul „La Gazzeta del Mezzogiorno” din 29 martie 1980, dar, adăugăm noi, in primul rînd de felul cum este înțeleasă atitudinea la care trebuie să se ridice conștiința artistică. Unitatea și coerența ansamblului din rîndul căruia se de-așază cîteva talente soliste — de o nestîrșită simplitate și de o intensitate expresivă fără precedent. Cătălina Dumitru vine pe scenă cu îneditul mișcărilor bare pe „percussive movement” (mișcare frîntă in punctul optimal) in linie sculpturală ale unei zătății eline și „improvisarea” o gestă simplă dar emoționantă in geometria perfectă a unui trup, ce se mișcă in spațiu pe reliefurile sonore auster-gotice din muzica lui Bach (coregrafia Adina Cezar).

— Eu nu voi trăda pe cel mai scump motan care a existat vreodată, strigă Vasile, apoi, ducînd o sticlă la gură, o gîl pe jumătate.

— Se poate vedea, să aduc in discuție cuvîntul trădare cînd nu e vorba decit de o fiară criminală, ce trebuie stîrpit chiar cu pretul vieții pentru liniștea semenilor din urbea noastră, se precipită domnul Still. Mustărțile de conștiință

— Pentru prima oară îmi place cum pul problema, domnule Ion, și totuși nimic nu este mai important ca faptul că acest motan trebuie să dispară cu sau fără condamnare; n-ar fi rău dacă o mașină de-a Maiorul ar da peste el în cîntimpul, incheie tatăl No-el.

— Problema e alta și se pune cu totul alfel decît vă închipuiți dumneavoastră, care n-ai absolvit dreptul, spuse Maiorul. Intii și-ntii se va găsi foarte greu un tribunal care să condamne la moarte un animal, un motan; ar fi un caraghiosic nesfîrșit o astfel de condamnare. Vasile, Nora și Gherman ascultau atenți dezbateră susținută de Maior, Ion și tatăl No-el.

— Mi-am amintit, sări domnul Still, că fiara noastră are și puterea stranie de a se transforma in tigris sau intr-un tînar frumos. Propun să fie prins in ultima ipostază ca să-l putem judeca și condamna la moarte; ce spuneti?

— Trebuie să existe un acord absolut între noi dacă dorim ca acțiunea să reușească și dacă nu cumva dorim chiar dumneavoastră premiul promis, interveni Gherman. Eu unul am stîrși sigur că Maciste s-a săturat să mai fie hătîut și că tinjește după odihna. In aceste condiții el s-ar bucura mai mult ca noi dacă ar fi prins.

— Pentru prima oară îmi place cum pul problema, domnule Ion, și totuși nimic nu este mai important ca faptul că acest motan trebuie să dispară cu sau fără condamnare; n-ar fi rău dacă o mașină de-a Maiorul ar da peste el în cîntimpul, incheie tatăl No-el.

— Problema e alta și se pune cu totul alfel decît vă închipuiți dumneavoastră, care n-ai absolvit dreptul, spuse Maiorul. Intii și-ntii se va găsi foarte greu un tribunal care să condamne la moarte un animal, un motan; ar fi un caraghiosic nesfîrșit o astfel de condamnare. Vasile, Nora și Gherman ascultau atenți dezbateră susținută de Maior, Ion și tatăl No-el.

— Mi-am amintit, sări domnul Still, că fiara noastră are și puterea stranie de a se transforma in tigris sau intr-un tînar frumos. Propun să fie prins in ultima ipostază ca să-l putem judeca și condamna la moarte; ce spuneti?

— Trebuie să existe un acord absolut între noi dacă dorim ca acțiunea să reușească și dacă nu cumva dorim chiar dumneavoastră premiul promis, interveni Gherman. Eu unul am stîrși sigur că Maciste s-a săturat să mai fie hătîut și că tinjește după odihna. In aceste condiții el s-ar bucura mai mult ca noi dacă ar fi prins.

— Pentru prima oară îmi place cum pul problema, domnule Ion, și totuși nimic nu este mai important ca faptul că acest motan trebuie să dispară cu sau fără condamnare; n-ar fi rău dacă o mașină de-a Maiorul ar da peste el în cîntimpul, incheie tatăl No-el.

— Problema e alta și se pune cu totul alfel decît vă închipuiți dumneavoastră, care n-ai absolvit dreptul, spuse Maiorul. Intii și-ntii se va găsi foarte greu un tribunal care să condamne la moarte un animal, un motan; ar fi un caraghiosic nesfîrșit o astfel de condamnare. Vasile, Nora și Gherman ascultau atenți dezbateră susținută de Maior, Ion și tatăl No-el.

— Mi-am amintit, sări domnul Still, că fiara noastră are și puterea stranie de a se transforma in tigris sau intr-un tînar frumos. Propun să fie prins in ultima ipostază ca să-l putem judeca și condamna la moarte; ce spuneti?

— Trebuie să existe un acord absolut între noi dacă dorim ca acțiunea să reușească și dacă nu cumva dorim chiar dumneavoastră premiul promis, interveni Gherman. Eu unul am stîrși sigur că Maciste s-a săturat să mai fie hătîut și că tinjește după odihna. In aceste condiții el s-ar bucura mai mult ca noi dacă ar fi prins.

— Pentru prima oară îmi place cum pul problema, domnule Ion, și totuși nimic nu este mai important ca faptul că acest motan trebuie să dispară cu sau fără condamnare; n-ar fi rău dacă o mașină de-a Maiorul ar da peste el în cîntimpul, incheie tatăl No-el.

— Problema e alta și se pune cu totul alfel decît vă închipuiți dumneavoastră, care n-ai absolvit dreptul, spuse Maiorul. Intii și-ntii se va găsi foarte greu un tribunal care să condamne la moarte un animal, un motan; ar fi un caraghiosic nesfîrșit o astfel de condamnare. Vasile, Nora și Gherman ascultau atenți dezbateră susținută de Maior, Ion și tatăl No-el.

— Mi-am amintit, sări domnul Still, că fiara noastră are și puterea stranie de a se transforma in tigris sau intr-un tînar frumos. Propun să fie prins in ultima ipostază ca să-l putem judeca și condamna la moarte; ce spuneti?

— Trebuie să existe un acord absolut între noi dacă dorim ca acțiunea să reușească și dacă nu cumva dorim chiar dumneavoastră premiul promis, interveni Gherman. Eu unul am stîrși sigur că Maciste s-a săturat să mai fie hătîut și că tinjește după odihna. In aceste condiții el s-ar bucura mai mult ca noi dacă ar fi prins.

— Pentru prima oară îmi place cum pul problema, domnule Ion, și totuși nimic nu este mai important ca faptul că acest motan trebuie să dispară cu sau fără condamnare; n-ar fi rău dacă o mașină de-a Maiorul ar da peste el în cîntimpul, incheie tatăl No-el.

— Problema e alta și se pune cu totul alfel decît vă închipuiți dumneavoastră, care n-ai absolvit dreptul, spuse Maiorul. Intii și-ntii se va găsi foarte greu un tribunal care să condamne la moarte un animal, un motan; ar fi un caraghiosic nesfîrșit o astfel de condamnare. Vasile, Nora și Gherman ascultau atenți dezbateră susținută de Maior, Ion și tatăl No-el.

— Mi-am amintit, sări domnul Still, că fiara noastră are și puterea stranie de a se transforma in tigris sau intr-un tînar frumos. Propun să fie prins in ultima ipostază ca să-l putem judeca și condamna la moarte; ce spuneti?

— Trebuie să existe un acord absolut între noi dacă dorim ca acțiunea să reușească și dacă nu cumva dorim chiar dumneavoastră premiul promis, interveni Gherman. Eu unul am stîrși sigur că Maciste s-a săturat să mai fie hătîut și că tinjește după odihna. In aceste condiții el s-ar bucura mai mult ca noi dacă ar fi prins.

— Pentru prima

Atelier literar la poarta redactiei

D. LUPU: Nu sint, din pacate, nici acum semne de redresare. Totusi, doua dintre pagini ar fi putut ajunge la rusia. Autoportret (dar ideea se risipeste in ambiguitate, in loc sa creasca, sa-si puna in valoare toate semnificatiile, in final textul scade si se pierde in banalitate si doi peri). De pilda, ce sens poate sa aiba, capcană la taină, in sine si, mai ales, in comparatie cu celelalte „subje” pe care le indeplineste eroul liric anterior? „normator la bunelne furtive”, etc.). In „Bura” cu iedera” unde finalul aduce, intr-un cadru de pastel melancolic si pasnic, o imagine crinca, brutală, materializată amanuntit („răci și încheag”), de un efect inoadevat, cam sinistra. Ș.a.m.d.

V. IACOB: Nu e o evanescență, ci mai degrabă cloroză, prea puțin acasă de trucajele ostentative, incoerente. Inainte de a ajunge la configurativ, trebuie învățat desenul elementar (cum așa zicea un mare pictor). Ceva, in „Poveste”, „Re”.

R. POPESCU: Nu Gabaret, ci Gabaret foralleanu... In rest, nimic nou.

IRINA AIRINEI: Felicitări și mulțumiri.

A. JURCAN: Mai degrabă, „făcut”, fără un „vibrat” deosebit. Ceva, in „Nu-mi spune că ești o frunză”, „Omule-dor”.

G. B. PLOPU: Surprinzător de slab, — uscate, lipsite de fior, confectionate. Ceva, in „Fi vrut”, „Continuata”. Telefonul îl putea fi de la secretariatul de redacție.

M. POSADA: Mai e mult de făcut pentru îndepărtarea surplusului de vorbă, pentru obținerea unei structuri ferme și limpeză, expresive. Ceva, in

„Elegie la marginea mării”, „Poem”.

M. BADEA: Parcă mai puțin reușite decît precedentele, dar confirmînd neîndoios o perspectivă a vocației („Muzeu XX”, „Cronicarul”, „Poarta lui Manole”). Pe viitor, vă rugăm să somati fiecare text. In ce priveste „Invariabilele picturii anterioare” (cîteva zeci, primite numai in cursul acestui an!), rămîne să presupunem că ne-au fost trimise de altă persoană, cu nume identic.

T. ELEFTERESCU: Articolul trimis nu intră in preocupările revistei.

M. COSMETTO: Ne bucurăm de reventența și vestile unui nou început. Se văd și in texte semnele unei etape noi. Au mai dispărut din naivitățile adolescentine, din gingășiile prea roze etc. Dar s-a pierdut, parca, destul de mult din substanța nobilă, din freazăntul spontan, din transparența, etc., cu tendința de a fi înlocuite de un fel de procedeu deliberativ, cerebral, de lucru de „mir”, adesea chinut și obscur. Ceva mai limpez și mai firești, mi s-au părut: „Voronet”, „Cercul”, „Nori”, poezie și „Rod de mal”, „Punctul”. Vă dorim succes in noile proiecte și așteptăm vești mai bune.

O. NIMIGEAN: Răspunsul dv. la repetatele noastre încercări și avansuri (ca și la osinda de a vă descria manuscrisele...) e cel puțin nepotrivit. De data asta, n-am putut descrie decît părți din scrisoare, care ne-au lăsat un gust greu, de mahnire și regret.

W. KRAMPS: Cîteva, interesante. „Extemporal la morală”, „Priviți statuia”, poate și „Rugă de toamnă”, „Sint un om modern” (cu un final cam slab). Celelalte foarte bune.

MANUSCRISE NEISCALITE: „Plutire liberă”, „Dor zidit”, „Gri”, etc., „Bătrînii copiii”, „Dunerea”, „Speranță”, etc., „A dăpăstul pădurii”, „Protest”, „I deal”, etc., „Searbăda iubire”, „Nu-mi amintesc”, „Stat bun”,

P. Soporan, Măhilde, Emadela, M. Costin, Dan Delaminte, Florin Bănică, M. Tavi, C. B. Neghină, D.E.R., Tamara Arafel, Constantin Istrati, M. Ciucur-Botosani, B.V.M., M. D. Căprara (pe viitor, mai citit), C. Vieru, Vasile Dumitrescu, G. Mărușescu (ceva, in „Seminat”), Georgescu, Marin Cioranu, Victor Addele, T.C. Zoroianu, G. Corobea, Mara Gea, Ion Sultana, Ina Rămban (ceva, in „Stelele toamnei”), C. Ionescu: Nimic nou!

Ina Buium, Cristian Pohrib, Ion Olteanu, Lăcrămioara-Gîrju, Dănuț Jiglar, Cezarina-Victoria Adamescu, Sevastian Dragos, Dalac Hirsu, Tănuț Grăncu, Marian Valea, D. Călbăn, Dorin Lehen, Siderian Lenxiu, Dumitru Păpușoiu, Gigel Ichim, Onița Bădiță Paciurea, Eugenia Sandu, Nelu Voican-Robinsoe, Liviu Negreș, Mihail Mărușescu, Radu Floarea, Valentina Teacă, Maria Steara, I. Roman Balcan, Paul Sirbu, Oana Treștan, Dumitru V. Calană, Malceala, Traian Drăgoșin, Roxana Floarea, Fala Morgana (ceva, in „Corespondență”), Mihaela Enescu, Mihael Vasilescu, Laurențiu Dumitrescu, Marin Irim (ceva, in „Stress”), Ștefan Cozmin, Ema Vinski (ceva, in „Noaptea”), Marian Marcoseanu, Nelu Petrică, Maria N. Onel, Petre Pircelescu, Lazăr Lazăr, Aurel Apostu, Pietro-Claud, Ghiță Periceanu, M. Terpețeanu: Pagini de nivel modest.

Geo Dumitrescu
N.R. Manuscrisele nu se inapoiază.

Singurătatea muntelui din mine

Rugi de mure și scorși capre negre peste culmi vin de scoare și-ntr-o toată învenea de munte singele voinicului vînat și ruginiu răsunînd in noial stincii fluturi flori și floare flutur și prin aer străveziu peste sufletul ce-l știu învocat de înălțime numai muntele și eu și incolo nimeni nime.

Simetrie

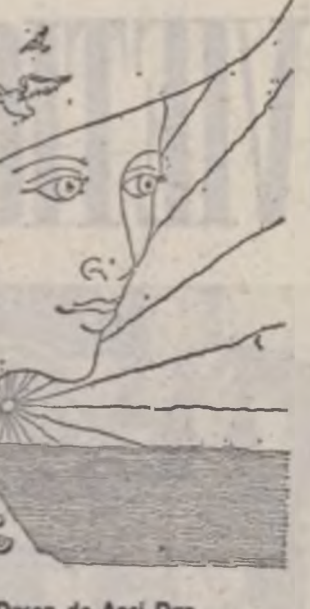
Așteptarea și nerăbdarea leceș a-arat la fel. Ur: sir uman. Sînd, să se-mpartă ceva, Privesc dîra lăsată pe cer De sucesoare.

CONSTANTIN IORGULESCU

ANCI DAN

Discoterizare

Mie insumi musafir nu-i necesar să te blintuie ploaia mirării, nu... inima își dă la vedere pulsul ne apăsăm privirile pe piept și lată nu ne trebuie nimeni să ne măsoare lungimea sîrului in ringul de dans delimitat de mîini aerul se strofocă de atîta puțin dintr-un sunet al giteiului urechea surdului își face semn sărîm peste aleea timpului cu cerceii decibelilor prinși de nervi mîni chitarei își țipă degotele peste extorzi din caseta privirii ștearsă realitatea mosează văd înțelegier funia unui singur fir de păr secretul feminin se lasă deflorat totul înalt al tîrării ne permite panoramic dezagropî sentimentele de sub ficcare literă a cuvîntului „love” obligîm trecerea secundelor prin defileurile liziilor scoase din frigider indiferenți la culise de unde ne pîndesc stropii de noroi

Desen de Ancil Dan

Așez cuvintele

Cei ce se iubesc se plimbă cu autobuzule de diamant in mîtur strada și alung fluturii de noapte solul trecerea autobuzului cu o mină pe mîtură și cu ota pe cutia de chibrituri pentru a aprindea sielelor o bobă pe a mîtură ca a mea tocmă trece deasupra orașului și vrea să-mi petească luna in mîtur strada și așez cuvintele in poem in poemul celor ce se plimbă in autobuze de diamant

VULEC RAMIDIS

Stația

Aștept autobuzul care merge spre casa mea intru timp privesc lumea — cițiva la fel ca mine caută umbra altii comentează diferite situații mie îmi place vizibilul e ora cînd ies pe poartă pînă și pînă înle îndrăpîndu-se spre mașinile lor particulare ei cu geții lustruite și cravate oranjate la linie unghiurile strălucesc de asemenea și pontofi; miros de parfum scîrbește aerul; ele: hi hi hi într-o pășească feminină; un scrișnet de roți și cred ca au și ajuns acasă totuși e multă veselie in grupurile rămase puțin pleacă pe jos insoțind capocii; in sufletul și mintea lor totul pare normal.

VASILIAN DOBOȘ

Vocația naivității

inestrat cu zimbetul întreg sabie de sticlă frîntă pe genunchii tristeții cu stelele respîrînd pină la subțierea pereților — iar dacă această naivitate ar fi cultivată la desăvîșire cocorii i-or strînge într-un singur punct cardinal sau rîndurile și frunzele de nuc... naivitatea mea infortitoare ar sîda chiar umbra albastru pe care ochiul tîu verde o așterna

LORENA PAVLAN

Decada Muzeului literaturii române

● Duminică, 31 octombrie, s-a încheiat Decada Muzeului literaturii române. Ca o închinare a manifestărilor culturale-artistice prilejuate de sărbătorirea a 25 de ani de la înființarea muzeului, puse sub semnul „Lectiei de înalt patriotism la literatură română” a avut loc in localul Sălcia, Județul Vrancea, o amplă manifestare cultural-artistică intitulată „La izvoarele Miorlei”, realizată in colaborare cu Comitetul Județean pentru cultură și educație socialistă. La simpozionul dezbateri „Creația populară, temelia spiritului a literaturii române”, au participat: Ioan

Alexandru, Dumitru Bălaie, I. C. Chiflîmă, Nicolae Dragoș, Al. Oprea și Gheorghe Pitău. A fost prezent Ion Gălațeanu, secretar de stat in Consiliul Culturii și Educației Socialiste. Simpozionul a fost urmat de un recital de poezii „Miorla” susținut de actrița Cristiana Deleanu de la Teatrul Național din București la care gazdele au răspuns cu o frumoasă expoziție de artă populară și un spectacol de folclor mioritic local. Prin manifestările de o largă diversitate, desfășurate de-a lungul celor zece zile, Muzeul li-

SEDINȚA BIROULUI UNIUNII SCRITORILOR

Vineri, 23 octombrie 1962, la București, a avut loc sedința de lucru a Biroului Uniunii Scriitorilor, cu următoarea ordine de zi: — Acțiuni ale Uniunii Scriitorilor in împlinirea Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român; — Cu privire la planul tematic al editurii „Cartea Românească” pe anul 1963; — Aprobarea regulamentelor de acordare a premiilor Uniunii Scriitorilor și ale Asociațiilor de scriitori pentru literatură din anul 1961; a regulamentelor de acordare a Marelui Premiu și a Premiilor Speciale ale Uniunii Scriitorilor pe anul 1962. An laș prezenti tovarășii Emilia Sonea, adjunct de șef de secție la Comitetul Central al Partidului Comunist Român, și Ion Traian Ștefănescu, prim-vicepreședinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste. Documentele de bază au fost prezentate de

Laurențiu Fulga și George Bălăie, vicepreședinți al Uniunii Scriitorilor. Pe marginea problemelor înscrise in ordinea de zi, au luat cuvînt scriitorii: Mircea Radu Iacoban, Paul Evreanu, Ion Ianoși, Ovid S. Croh, Mălinaucanu, Petre Sălcudeanu, Dan Desliu, Constantin Iu, Octavian Paier, Mircea Iorgulescu, Eugen Simion, Violeta Zamfirescu, Doina Sălcian, Ion Dodu Bălan, Domokos Geza, Valeriu Răpeanu, Eugen Jbebeleanu, Dinu Săraru, Alexandru Bălaci, Marin Șorrescu, Mircea Ciobanu, Vasile Niculescu. In încheierea lucrărilor sedinței, a fost tovarășul Ion Traian Ștefănescu. Sedința de lucru a Biroului Uniunii a fost condusă de Dumitru Radu Popescu, președintele Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România.

VIAȚA CĂRȚILOR

O structură confirmată

Cel de-al doilea volum al lui Aurel M. Băricea, *Clopoțe de magnetiz*, apărut recent la Editura „Cartea Românească”, are darul să confirme din din încredere favorabilă prilejuită de debutul său de acum doi ani la Editura „Dacia” din Cluj-Napoca, impresie detectabilă in toate comentariile critice referitoare la *Sarea neagră a nopților*. Insoțit de recomandarea generoasă a lui Fănuș Neagu, el însuși un mare poet al limbii române, care scria pe o carte a tatălui „Aurel Băricea e un poet care gîndește matematic și un matematician care așază metafore pe semnul scăderii, fiindcă el stie că in melancoliile Bărganului viscolului și arșita se adună in strofe, in vers, in pictură, de rouă”, volumul de față este o născută din epoci și stîmnică, obținute la majoritatea debutanților, ci impune un talent ajuns la maturitatea mijloacelor sale de expresie in interiorul unui univers articulat și coerent in toate direcțiile sale. Intru-adevăr, cele două cărți aparțin pînă acum semnatului lui Aurel M. Băricea, impun un poet cu o structură vitalistă, grefată pe o tendință de esențializare matematică a naturii lucrurilor, asemănătoare numerelor pitagoreice, cu ilustra predecesori in poezia lui Blaga și Barbu, dar și cu accentele de morbidețe ale lui Bacovia. El procedează in chipul cel mai liber in construirea imaginilor printr-o tehnică a asocițiilor concretului cu abstractul, materialității senzuale a lumii cu dublura ei spirituală, într-o deplină rigoare a austerității unui „Joc secund, mai pur”, cum se exprima poezii și matematicianul Ion Barbu. Universul care la născut pe această cale are astfel o puternică tentă expresionistă, dar nu evită nici prezenta accentelor suprarrealiste, ca antidot și tub de oxigen împotriva anihilozilor și sufocărilor limbajului. Rezumînd liber sub care se structurează universul lui Aurel M. Băricea, înțelegem că el este un concept sărău teoretic, dar mai curînd într-un elan primitiv, totemoantral al poetului, cu alte cuvinte in natura sa vitalistă, a instinctelor imblinzite prin cultivarea minții și inimii: „Viața alîd de blîndă cînd vrea / pu de țigru prinie in săltăciță de o imblînzită de o răbdătoare”, înălță voința de a cunoaște prin concepție, pe calea rațională, este o formă de vulnerare a trupului sălbatic, a fiarei inconștientă de ea însăși pînă in elipa in care este rînită — rînită de cuvînt, nu? — ca de o prevestire a morții, și deci în se aruncă intr-o poartă a marelui mitologic zgonologic: „Sînsur și trist pe muntele de aur / Cuvintele au tensiunea fiarelor rînită / cînd luna vinează-n oglinda roșie / încă mai am putere să iubesc / luind rătăciunea drept călăuză depărtărilor / in sarea neagră a nopților mele” (Sarea neagră a nopților, p. 8-9). Această mitologie a cunoașterii, a imblînzirii haosului instinctual din noi și transformarea lui într-un cosmos nu rămîne, in poezia lui Băricea, o preocupare accidentală, ci o constantă vie și mereu interactivă cu toată suita de elanuri astrale și căderi in dramatica conflict de lui „omo sapiens” din toate timpurile și de pe toate meridianele, desi un accent istoric este aici oricînd detectabil. Ca omul poate fi privit și ca o fiară melancolică fiindcă a fost lovit de boala mortală a nevoii de absolut, lată o idee introrupă într-o frumoasă și calmă piesă in aspectele ei formale, ceea ce este important pentru un profesionist al surzînzării disonanțelor: „de dîncolo / pe scara socială / privesc prin geamul / aburii de soaimă / cum imblînzeste mama / fiarele sălbatice / mîna ei ca un flaut fmeac / in futurul peste lumină / și apoi o văd coborînd / in plîmva vremii / cu ochii luminați / de melancolia lumii” (ibidem, p. 12). Cuvintele sînt privite deci ca niște rîni pe trupul unei fiare care se autocontemplă și deci ajunge la constiința de sine printr-un proces de individualitate, de disociere din mediul natural — prelungire inconștientă a propriii sale sălbăciții — traumatism violent care poate reverbera la nivelul întregii scrii ontologice: „mi-e teamă de cuvînt / ca de o fiară rînită / tăcerea este semnul durerii / in fata bazei doii” (ultimul vers pîrîndu-mi-se complet hermetic). Poetul e un vitalist imbolnăvit de boala sacră a melancoliei cunoașterii finitului și infinitului, temporalului și eternului („Castelul tău de ghiță / am cunoscut. Gîndire” — scrie Ion Barbu). Dar ca aliet al durerii, ca ființă „teribilă”, diognisică pe care a fost alături și umbra neagră, expresionistă, a lui Bacovia, el nu rămîne pri-

REVISTA STRĂINĂ

● SĂPTĂMÎNALUL „Le Point”, cunoscut prin impartiția pe care o acordă aspectelor culturale ale vieții contemporane, se aște într-un moment de criza. Presa internațională menționează disensiunile ideologice din cadrul redacției, rezistența lui Andre Chénobaud, redactor-șef, la orientarea de dreapta a directorului publicității, Claude Imbert. Este vorba de polarizarea politică a unei mari părți din intelectualitatea occidentală, in numele unor idealuri culturale care au făcut gloria teoriei literare europene. Andre Chénobaud este cunoscut prin îndemnatul sa față de aspirările sociale progresiste față de deșeurile unui socialism de factură tradițională, generos și radical. ● MARELE OM DE TEATRU, Giorgio Strehler, este celebrat in presa internațională pentru conștiința conceptuală sală de sorgente brechtiană, aplicată in comedia artistică a teatrului Piccolo din Milano, extragem din recentele declarații făcute unui ziarist francez: „Dacă veți veni la mine, veți vedea multă science-fiction, sint un adevarat expert. Cînd mă întorc acasă obișuit, eu nu-l citesc pe Foucault, nu-l citesc pe Heidegger, nu-l citesc pe Pascal la capătul, mă înțeleg. Mă interesează planșele; este ca și cum ai descoperi America, aproape la fel. America am ratat-o, dar Shakespeare a scris *Furtuna*, secul utopic. Dar pentru mine nu rămîne poezie a șansa, o mică șansa, ci lo sa?” ● O CARTE DE CRITICĂ mult dezbătută publică Annie Vilas, „Întîlnind prin roman”. Autorea consideră că romanul modern este continuatorul marxismului asupra condiției umane, fiind o competență istorică la o adevarată utopie. In numele ideilor și a acoperirilor pe care societățile moderne încearcă să le realizeze. Este deosebită de interesantă de transformarea a experianței sociale și a meditației asupra formelor literare într-un fenomen esențial, in continuarea speculării artistice tradiționale, cum au fost tragedia greacă și epopeea sau lirismul modern. Un critic arde: „studii autoarei este îndrăgînt și provocator”. ● ROMANUL lui Günther Grass, „Morțea germanilor”, publicat in traducere engleză la editura Bantam, este recenzat pe larg de John Irving in *Sunday Review*, precum și in *The New York Times*. Criticul evidențiază îndoielile caracterului atrăgător al tehnicii literare folosite de scriitorul german, modul cum folosește limbajul și mijloacele de realizare a grotescului, un mod care transformă cartea într-o operă in același timp accesibilă și incitantă pentru cititor. Sint experiențe de limbaj care tind să transforme act structural romanesc tradițional, cu și modurile de apropiere ale realității prin limba germană, atît de încercată după cel de-al doilea război mondial. Un comentariu notabil: „Romanul lui Günther Grass este distractiv in sens larg, in orice caz interesant pentru a-l satisface pe cel mai încercat și mai exigent dintre cititorii fideli și autoanali, in același timp plăcut atrăgător celui care se apropie pentru prima oară de cărțile sale”. ● ORGANIZAT de tîncă, dar de la sfîrșita revistei române Stîlba, sub patronajul provincierului Pășcu și Urbino și al reputatului universitar din Urbino, s-au desfășurat recent la Fano, pe tîrmul italian al Adriaticii, lucrările coloquviului internațional „Poezia metamorfică”. Încercînd să definească noțiunea poeziei actuale, coloquviul a pus accentul pe analiza raportului dintre poezie și celelalte coduri semiotice care vehiculează urtașul flux informațional ce bombardează societatea contemporană. In cadrul acestei problematice, opțiunea poeziei tinere, așa cum a rezultat ea din producția poetică prezentată la Fano și din cuvîntul principalilor promotori al coloquviului, poezii Fabio Doclicher și Umberto Piersanti, este aceea a voinței de conectare la realitate — realitate văzută ca necontenită metamorfică. Această conectare se vede, pe de o parte, conviețuirea și colaborarea poeziei cu celelalte coduri semiotice, iar pe de alta, transformarea poeziei dintr-un creator izolat într-un „operator cultural”, prins in apăsătoare comunități de masă și controlîndu-le. In spiritul unei idei manifestare de la Fano a corupției, pe linia scrierii de alcăturări și disrupții purtate de meroși poeti, criticii și traducătorii italieni și străini, și seri de lectură publică, desfășurate simultan in două multe orase din regiunea Marche, precum și dintr-un spectacol de teatru de poezie.

«Arhitectura bobului de grîu»

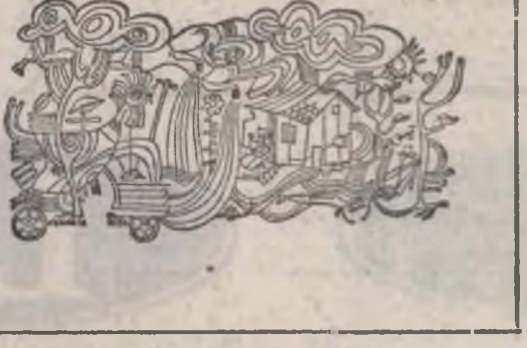
Urmare din pag. 1
itorii contemporani. Tablete, însemnări și reparații amble, ele vorbesc mai ales de transformarea produsă in starea de spirit. Imolice care producția modernă — agricultura modernă — metamorfozează rapide, industrializarea unei ocupații străvechi (lucru care in planul speculației artistice, ar echivala cu viduarea de pitoresc), un decalaj in conștiința omului, o dificultate in adaptare a „alienare” sufletească a omului-slujitor al bobului de grîu? Antologia de față este o splendidă pleoacă pentru a dovedi că răspunsul la această întrebare nu este decît unul, in sens constructiv, negativ. Sint texte care înregistrează istoria — istorie desigur, desi înaltă din dor pe durata a două decenii — unei stări de spirit. „Orice Bob de grîu repetă, simbolic, arhitectura sufletului omenească”, scrie Mihai Stoian. Propoziția aceasta ar putea fi pusă ca motto unei descrieri (citit de sentimentalitate?) a străvechii noastre civilizații rurale. Multe din paginile publicate in antologia lui Corneliu Popescu sint tulburătoare. Tulburătoare prin calitatea lor vibrant-umanistă, prin problemele psihologice, sociale, economice cu care la lentul reportajesc al celor 38 de scriitori con-

PREMIUL PERPESICIUS — 1961

● Vineri, 23 octombrie, in Rotonda Muzeului literaturii române, a avut loc tradiționala festivitate anuală de decernare a Premiului „Perpessicus” din partea „Manuscriptum” celor mai valoroase editii critice ale anului 1961. Juriul, compus din Șerban Cioculescu, președinte, Zoe Dumitrescu Buculeneș, C. Ciopraga, Paul Cornea, Nicolae Manolescu, Aurel Marin, Al. Oprea, Edgar Papu, D. Păcurariu, Al. Firu, Dan Simonescu, Mihai Ungheanu, Ion Viad

Un roman „experimental”

probleme mai mari, prin paragrafele sale stupoase, chiar destinate, alîd de nefirite in franceză, o limbă perfect codificată. Poate că textul versiunii românești este chiar mai adomăntat decît cel al originalului, pierzînd in limpiditatea sa și așa destul de precară. De asemenea, traducătorul român a trebuit să facă apel la o terminologie bogată, din domeniile pe care se exercesă fantezia romanțierului francez, cum ar fi: o mare gamă de expresii ce privesc viața insectelor, precum și cuvinte ce definesc obiecte umile, țînd de activitatea serviciilor de salubritate. Este neîndoieabil faptul că versiunea românească constituie o reușită, iar Viorel Grecu confirmă buna impresie pe care ne-o făcuse pînă acum, propunînd la Editura „Encl” din Timișoara o carte impresionantă, una dintre cele mai importante ale literaturii franceze actuale, un text care și păstrează demnitatea și in românește, putînd fi consultat cu cea mai mare încredere. Romanul lui Le Clézio este interesant și prin decurul pe care-l propune, prin leștăra dintre stările personajelor și aparatele pe care le minuesc, prin modul cum trăiesc și cum gîndesc eroii săi. Pentru prima oară, cel puțin după cunoștința noastră instrumental care precipită in jurul unui motiv principal, a cărui dezvoltare implică devenirea personajelor și ciocnirea caracterelor. Tendința de versiune românească a cărții lui Le Clézio, Viorel Grecu a probat, încă o dată, finețea sa de spirit, adresîndu-se unei cărți de tinuță. El ne obișnuie pînă acum cu traducerea unor texte esențiale și de critică, in care și exersase precizia echivalențelor terminologice și suplețea gîndirii. Potopul l-a creat

Dan Laurențiu

Din POEZIA SOVIETICĂ

SERGEI DAVIDOV

Taina zborului

Nu versurile, mai înăi iubesc erupția cuvintelor pe filă pe care, cum le-atingi, se risipesc precum un bulgar proaspăt de argilă. Poetul doar le-orânduiește-nec și-n zbor, apoi, cu gândul le petrece dar minunatul zborului secret stă-n imbarcarea-n avionul încă rece !

Un cîntec de seară

Bătrînețea, cînd și cînd ne alunecă prin gînd...

Dar nici marea, vela mută inima nu ne-o ajută

Nici cînd vin din mări să beie razele de curcubeie

și nici stelele, pe gene cu lumini leningradene.

Singurul, visat, teme-i doar surusul de femeie !

Cînd zăpezi ning pe hatara ne cuprinde-această stare

Dar nu este vina noastră - dragostea e o fereastră

să primim pe inserat un oras îndepărtat

unde stă și nu apune a surusului minune,

Ca o muzică de sferă : - Rămăs bun... la revedere !

Șapte, ochilor frumoși le rămînem credincioși !

BULAT OKUJDAVA

Fără titlu

Plutind ca o corabie pe valuri urcînd și coborînd necontenit flăcșeta destrămintă albăstre saluri oraul doar trîstește mi-a dăruit.

Ci cînd eram cu lacrimă sub pleoape de-odată, - am auzit, cu sunet clar parcă născut din strune-odinci de ape un glas al portativului solor :

- Chiar dacă mari neliniști ne sufocă și fulgurele ni se sting în păr să ecolim ce-i viu ca-n blăni de focă ca să dureze, nu-i alt adevăr,

Iubirii, altfel, nu-i plătim haraciul chiar de-i păstrăm în inimă comori. ...Eu, făr de preget, apăsînd trăgaciul din teavă au zburat privighetori !

BALCANICE

Poezie greacă

MARIA LAINA

Simplu

O pasăre mov Care are dinții galbeni Aripă roșii Picioarele negre Și pintec trandafiriu Nu-i O pasăre mov.

PANOS TASITIS

Singurătate

Cu toții într-o bună zi descoperim ceva Pierdem ceva Dăm și primim oceleși tăieturi de cuțit Aceleași ne sint însemnele pe chip.

Adevărul, Am fi putut să fim prieteni, am fi putut, Dacă în vremurile tuiburi Loma cea neagră n-ar fi tăiat, despărțînd dînt-odată prietenia, Eu pe de-o parte în mijlocul cercului gol, Speriat, Pierdut, Disperat, Plîng în hohote deasupra morților ps care voi nu-i cunoașteți Sau pe care chiar voi i-ați răpus ; Dar voi, de partea cealaltă, teferi sinteiți și ciudat de departs de mine. N-am venit Și nici nu vom pleca împreună.

In românește de Dumitru M. Ion

A. Kiseenko, V. Lemach, I. Litovenco : „Constructori”

ANDREI VOZNESENSKI

Dar

Pune-n pahar al florilor teazaur spre inimă, corola cînd și-o-nclină de parcă-n zbor, astronautii de aur sosească ca să ia masa în lumină !

90 procente-n trupul nostru apa risipește-n mii de fire cum fără-ndolă-n Paganini 90 procente sint iubire...

O, chiar dacă-asa, din intimplare m-ar strivi torente și lavine știu că-n existența omenirii 90 procente sint de bine.

Chiar dacă pe umeri mă opasă 90 procente muzicale 90 procente sint în mine din lumina frumuseții tale !

NATAN ZLOTNIKOV

Stoagul de paie

În ninsoarea iernii stoagul se scufundă nu prea-nalt și giribov, cu statura scundă iar zăpada moale cum lumina-și pierde urma tu nu vine nimeni s-o desmierde...

Latră-n sat un câine singur și miroase peste tot a stepe-nlîne, figuratoase ciori crăncăniătoare zboară, timpul trece vîntu-nfîge-n paie sulita lui rece !

Pot să dorm în paie somn fără hatara învelit în calde pături de ninsoare pot să plec cu noaptea-n negrele-i calești tu în zori încearcă să mă găsești

Eu și pe-ntunec umbu după tine și de nu te află n-o să-mi fie bine Cine să fii oare ? Prietenă, iubită ? - Tu, privind în noapte, nu mă vezi ispită ?

MIHAIL SINELNIKOV

Tabloul

Se usucă pielea roșcată-a unui cal pe pămîntul verde netezit spre seară sub un cer desprins dintr-un teazaur și stau negre-n purpura solară cămilele în ochi cu zimți de aur.

Atlantida

...și apele-au scăpat din matcă bine din mîini cînd scapă dala grea și code în fierăria lumii, durerea să-și oline modelul gol ce palpăie-n cascade și-a năvălit, lovind cu pumnii în tavana Atlanticul purtînd talazuri uriașe și-a nterupt, sorbit de-adînci bulboane nemaiorșit, cuvîntul străvechilor orășe

Dear peștii-au divulgat, tîcînd, umirea acestui plebiscit sonor al opei iar fluturii și-au pus sub mîști iubirea cu stele reci sub arcul stîns al pleoapei !

În românește de Dumitru Bălan și Ion Potopin

Rezervații pentru eternitate

fapt este că în putine din multele locuri de pe pămînt pe care le-am călcat am întâlnit o etilizare a memoriei marilor scriitori ca aceea care mi-a fost dat s-o constat în Uniunea Sovietică. Dacă pe lingă gestul particular al fiecărui ce-tăean de a duce zilnic firea la mormintele și statuile marilor glorioși dispăruți, dacă de mai multe decenii un institut specializat de lingă Moscova al cămii animator a fost fascinatul și nobositul Irakli Andronikov care a adunat aici discuri cu vocile scriitorilor, filme, fotografii, începînd cu cele ale lui Lev Tolstoi, Veresav, Leonid Andreiev și terminînd cu ale lui Evlucenko și alte figuri proeminente, contemporane, încă și mai impresionantă, patric în felul ei, e inițiativa statului sovietic de a crea rezervații pentru eternizarea memoriei unora din marile personalități ale culturii popoarelor sovietice. Cum am avut prilejul să trec pragul citora dintre ele, îmi fac o datorie de suflet din a le evoca.

Coincidență emoționantă, primele rezervații de acest gen au fost cele consacrate lui Pușkin și Lev Tolstoi, scriitori care figurau în anii de după victoria revoluției noastre pe toate cărțile traduse din limba rusă. Asadar, într-o splendidă toamnă rusească, în plin septembrie, într-o companie numerosă de traducători din limba rusă din vreo douăzeci de țări, avîni ca animator și conducător al grupului pe amintitul Irakli Andronikov, trecînd din străvechii Novgorod cu Kremlinul și mulțimea de etitorii, ca și prin Pskov, am poposit în locurile ce se cheamă acum „Pușkinskie mesta”, fostele conace Mihailovskoe, Griorgievskoe, Petrovskoe, Savinko și Dealurile Pușkin, localități care au aparținut familiei marului poet ca și vecinilor și prietenilor apropiați.

Pușkin, precum se știe, s-a născut la Moscova în ziua de 26 mai 1799 și a murit la Petersburg la 29 ianuarie 1837 dar locul de veci îl are aici, în mînașirea Svîtgorsk, cîntîndu-și du-se astfel pentru eternitate legătura intimă, de singe aș zice, cu aceste locuri. Aici, el a creat unele din cele mai importante opere - capitole întregi din „Evgheini Oneghin”, drama „Boris Godunov”, poema „Sarghi” și o întreagă serie de poezii lirice între care și cea dedicată vecinei sale Anna Petrovna Kern cu care pleca în promenade pe aleile de pînă și tei („Tii minte minunata clipă / Năntea tu te-ai arătat / Venie treceînd în clipă / Al frumuseții duh ceru-”).

Desigur, datorită timpului destul de îndelungat care s-a scurs (ultima trecere a lui Pușkin prin Mihailovskoe a avut loc în 1836 la moartea mamei) toate construcțiile contemporane poetului s-au distrus și a trebuit să fie refăcute, devîndu-și astfel, în acest sens, hotărînd rezervații comandantului regimentului 760, E. E. Evmlaev : „Nu poate să mai rămîna în ființă nemulțor sacra noastră vatră națională, mormintul lui Pușkin”.

O vatră nu mai puțin națională este rezervația de la Iasnâia Poliana a lui Lev Nikolaeiuc Tolstoi, locul unde, deopotrivă, s-a născut și este înmormîntat în pădure, pe buza unei rișe unde, potrivit poveștii unui frate mai mare se afla îngropată nufelusa cu care, atîmînd omenii, îl faci fericit. Cu toate că și conacul Tolstoi a fost devastat de agresorii fasciști, incendiat, chiar o bună parte din el, practic se păstrează așa cum a fost. Aceasta datorită și grijii soției sale, Sofia Tolstoi, care i-a supra-

viețuit un număr important de ani, și intervenției puterii sovietice încă din primii ani de după revoluție. Lenin a mers până acolo încît a interzis ca Armata roșie să anăzise lupte cu algardistii pe teritoriul conacului iar Mihail Ivanovici Kalinin s-a deplasat la fata locului încă în 1919, cînd mai trăia soția lui Tolstoi. Scurt timp după aceea, conacul cu toate terenurile înconjurătoare și acareturile, avea să devină rezervatie sub protecția statului sovietic care, chiar în zilele grele ale războiului, avea să evacueze denatere în spatele frontului cele mai importante valori, iar o seamă de muzeeografi aveau să se sacrifice chiar sub ocupante pentru apărarea lui. Așa se face că vizitatorul contemporan i se oferă în întregime priveliștea unei adevărate patrii a literaturii ruse. Este emoționant pînă la lacrimi să treci dintr-o cameră în alta, să constăți modestia în care concepea să trăiască contele Pușkin reprezentîndu-și unora din cele mai bogate familii din Rusia, să vezi cămăruțele în care s-au scris unele din capodoperele literare ale lumii sau atelierul unde își cosea cismele sau se deda și la alte indeletniciri de acest gen sau bînză de simț de mistică unde zăbovea în pădure, departe de malul unor vizitatori neaveniți. Neaveniți pentru că erau și destul dintre marii scriitori și artiști care s-au bucurat de ospitalitatea lui Lev Nikolaeiuc, Iasnâia Poliana fiind un mare focar spiritual al epocii. Dar poate că locul cel mai emoționant îl reprezintă mormintul din pădure, modest ca al unui calolan, peste care sint asternute cîteva ferizi intrucit răposatul a lăsat cu limbă de moarte să nu se pună niciodată flori chiar dacă florile din preajmă sînt lipsite. Sunt destul de puține, dar au un viu, de tinerii căsătorii care le aduc aici direct de la cununie.

Si n-aș putea încheia aceste lapidare însemnări fără să amintesc popasul din această vatră la Konstantinovo, satul natal al lui Serghei Esenin, de remarcat că și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo tocmai trecerea rapidă de remarcat ce și aici, unde nu mai avem de a face cu un cub de nobili, practic întreaga asezare e o vatră esenistă încă de cum treci calea ferată care duce spre adîncul Rusiei, spre Volga (emoționantă coincidență care ne îndreaptă tam spre Konstantinovo toc